

MIKKELIN OHJAUSSUUNNITELMA

Mikkelin kaupungin esi- ja perusopetuksen sekä
lukiokoulutuksen yhteinen ohjaussuunnitelma

Kasvatus- ja opetuslautakunta 16.6.2016

SISÄLLYSLUETTELO

Sisällys

JOHDANTO	4
1. OHJAUSYHTEISTYÖN PERIAATTEET	5
1.1. MITÄ OHJAUS ON	5
1.2. OHJAUKSEN TEHTÄVÄ	5
1.3. OHJAUKSEN JÄRJESTÄMINEN	5
1.4. OHJAUSSUUNNITELMAN TAVOITE JA TEHTÄVÄ	5
1.5. KENELLE OHJAUSSUUNNITELMA ON TARKOITETTU	6
1.6. SEUDULLINEN OHJAUSYHTEISTYÖ.....	6
1.7 OHJAUKSEN ARVIOINTI	6
2. OHJAUKSEN TOIMIJAT.....	7
3. TAULUKKO: OHJAUKSEN MONIAMMATILLINEN KOKONAISKUVA.....	14
4. SIIRTYMÄVAIHEIDEN TOIMINNAN KUVAUS.....	16
4.1. ESIOPETUKSESTA PERUSOPETUKSEEN	16
4.2. TOISELTA LUOKALTA KOLMANNELLE LUOKALLE.....	17
4.3. ALAKOULUSTA YLÄKOULUUN	17
4.4. PERUSOPETUKSESTA TOISELLE ASTEELLE.....	19
4.5 SIIRTYMÄVAIHEET TOISELLA ASTEELLA.....	21
4.6. KESKEYTTÄMINEN TOISELLA ASTEELLA	21
4.7 TOISELTA ASTEELTA ETEENPÄIN.....	23
5. TIEDONSIIRTOLOMAKKEIDEN MALLIT	24
Liite 1 Huoltajien terveiset luokanopettajalle ja saate/huoltajat.....	24
Liite 2 Esiopetuksesta ensimmäiselle luokalle –tiedonsiirtolomake/esiopettajat	24
Liite 3 Perusopetuksesta toiselle asteelle –tiedonsiirtolomake ja saate	24

JOHDANTO

Tämän ohjaussuunnitelman ovat alun perin koonneet Mikkelin seudun Oppilaanohjauksen laadun kehittämishankkeen työryhmän jäsenet. Perusopetus paremmaksi – ohjelmaan liittyvä hanke toimi Opetusministeriön ja Opetushallituksen avustuksella vuosina 2008–2010.

Tällöin suunnitelma on ollut seudullinen ja sitä kokoamassa ovat olleet seudullisen kehittämissryhmän jäsenet ja kommentteja on pyydetty kaikilta hankekunnilta ja yhteistyötahoilta. Mukana ovat olleet Mikkelin kaupungin edustajien lisäksi Hirvensalmen, Mäntyharjun, Pertunmaan, Puumalan ja Ristiinan kuntien esi- ja perusopetuksen edustajat. Ohjaussuunnitelman tavoitteena on tarjota ohjaustyötä tekeville yhteisiä toimintamalleja ja käytänteitä, etenkin oppilaiden siirtymävaiheiden ohjaukseen. Suunnitelmassa on tehty näkyväksi koulun koko henkilöstön toiminta oppilaiden ohjauksessa ja myös koulun ulkopuolisten tahojen kanssa tehtävä laaja-alainen yhteistyö.

Vuonna 2016 suunnitelma on päivitetty Mikkelin osalta vastaamaan nykyisiä ohjauspalveluja sekä 1.8.2016 voimaan astuvia esi- ja perusopetuksen sekä lukiokoulutuksen opetussuunnitelman perusteita ja Mikkelin kaupungin opetussuunnitelmia. Suunnitelma sisältää kuvausta myös toisen asteen ammatillisen koulutuksen osalta, vaikka Mikkelissä toimivilla oppilaitoksilla on omat ohjaussuunnitelmansa.

Mikkelin esiopetusyksiköt, perusopetuksen koulut ja lukiot täsmentävät ohjauskäytäntöjään tarvittaessa yksikkökohtaisesti osana lukuvuosisuunnitelmaa tai muuta oppilaitoskohtaista suunnitelmaa.

1. OHJAUSYHTEISTYÖN PERIAATTEET

1.1. MITÄ OHJAUS ON

Ohjaus on oppilaan ja opiskelijan

- hyvinvoinnin, kasvun ja kehityksen tukemista
- opiskeluvälineiden ja sosiaalisten taitojen edistämistä
- elämänsuunnittelussa tarvittavien tietojen ja taitojen kehittämistä
- opiskelua, koulutusta, arkielämää ja elämänuraa koskevien ratkaisujen tukemista

Ohjaus on luonteeltaan ennaltaehkäisevää, kokonaisvaltaista ja pitkäjänteistä toimintaa. Ohjaussuunnitelma on oppilaanohjauksen suunnitelma, joka sisältää myös yhteisöllisen ja yksilökohtaisen oppilas- ja opiskelijahuollon käytäntöjä erityisesti siirtymävaiheiden osalta.

1.2. OHJAUKSEN TEHTÄVÄ

Ohjauksen tavoitteena on lisätä oppilaan ja opiskelijan opiskelun onnistumista, kokonaisvaltaista hyvinvointia ja tasa-arvoa koulussa sekä ehkäistä syrjäytymistä. Ohjaus muodostaa oppilaan ja opiskelijan koko opintopolun kestävä jatkumon. Ohjaus tukee oppilaan ja opiskelijan turvallista siirtymistä opintopolun eri vaiheissa koulun sisällä ja oppilaitoksesta toiseen.

1.3. OHJAUKSEN JÄRJESTÄMINEN

- Ohjauksen järjestämistä ja toteuttamista säätelevät valtakunnalliset opetussuunnitelmat sekä niiden kunta/koulukohtaiset lisäykset
- Kaikkien opettajien tehtävänä on ohjata oppilasta/opiskelijaa
- Ohjaus toteutetaan ohjauksesta vastaavien opinto-ohjaajien, opettajien, avustajien ja oppilas-/opiskelijahuoltopalveluiden henkilöstön välisellä yhteistyöllä
- Tarvittaessa ohjaus järjestetään yhteistyössä koulun ulkopuolisten asiantuntijoiden kanssa
- Opintopolun siirtymävaiheissa oppilaan ohjaus tulee järjestää moniammatillisena yhteistyönä, joka ylittää oppilaitosten ja kouluasteiden väliset rajat
- Opinto-ohjauksen järjestämiseksi on taattava riittävät resurssit

1.4. OHJAUSSUUNNITELMAN TAVOITE JA TEHTÄVÄ

- Luoda ohjaustyötä tekeville yhteiset toimintamallit ja käytänteet etenkin oppilaiden siirtymävaiheiden toiminnan osalta
- Turvata oppilaalle turvallinen ja tasa-arvoinen opintopolku esi- ja perusopetuksesta toiselle asteelle
- Taata kaikille oppilaille tasapuolinen mahdollisuus saada ohjausta riippumatta asuinpaikasta tai oppilaitoksesta
- Ennaltaehkäistä syrjäytymistä ja turvata erityisen tuen tarpeessa olevien oppilaiden ohjaus
- Selkeyttää ohjaustyön käytänteiden ja toimintamallien ydinkohdat
- Määrittellä eri toimijoiden vastualueet oppilaiden opintopolun aikana ja siirtymävaiheissa
- Antaa tietoa ohjauksen järjestämisestä huoltajille, yhteistyökumppaneille ja sidosryhmille
- Tukea ohjauksesta vastaavien työtä
- Konkretisoida opetussuunnitelman toteuttamista

1.5. KENELLE OHJAUSUUNNITELMA ON TARKOITETTU

- Koulutuksen ja opetuksen järjestäjille
- Esiopetuksen, koulujen ja oppilaitosten esimiehille, opettajille ja muulle henkilökunnalle
- Esioppilaiden, oppilaiden ja opiskelijoiden huoltajille
- Oppilas- ja opiskelijahuoltopalvelujen henkilöstölle (kuraattori- psykologipalvelut, koulu- ja opiskeluterveydenhuolto)
- Poikkihallinnollista yhteistyötä tekeväälle henkilöstölle
- Opinto-ohjaajille

1.6. SEUDULLINEN OHJAUSYHTEISTYÖ

Seudullisella tasolla ohjausyhteistyötä koordinoi Etelä-Savon ohjausväki -yhdistys (ESO). Se pyrkii kokoamaan yhteen lasten ja nuorten ohjaustyötä tekevät tahot eri sektoreilta ohjaustoiminnan kehittämiseksi ja ohjausväen ammattitaidon parantamiseksi. Yhdistyksen yhteistyötilaisuuksiin osallistuvat eri koulutusasteiden oppilaan- ja opinto-ohjaajat, Mikkelin Olkkarissa ohjaustyötä tekevät, työvoimahallinnon henkilöstöä sekä usein myös nuorisotoimen, koulukuraattorien sekä koulupsykologien edustajat. Tarvittaessa paikalla voi olla myös muiden hallintokuntien edustajia.

Etelä-Savon ohjausväki kokoontuu keväisin käymään läpi palautetta menneen lukuvuoden työstä sekä kehittämään ja suunnittelemaan tulevan lukuvuoden toimintaa. Heti alkusyksystä ohjausväki kokoontuu sopimaan lukuvuoden yhteistyökuviot ja työnjaon tarkemmin. Talvella ohjausväki tapaa kerran ja tekee tuolloin yhteisesti sovitun tutustumiskäynnin johonkin alueen yritykseen tai oppilaitokseen sekä keskustelee yhteistyökysymyksistä. Tapaamiskerroilla käydään läpi lasten ja nuorten ohjaukseen liittyviä ajankohtaisia asioita ja kaikilla on mahdollisuus tiedottaa oman organisaationsa uutisia ja kehittämislinjauksia.

1.7 OHJAUKSEN ARVIOINTI

Ohjaussuunnitelmaa ja ohjauksen toteutumista arvioidaan lukuvuosittain sekä kouluissa ja oppilaitoksissa että eri toimijoiden kesken. Se voi tapahtua esim. lukuvuosisuunnitelman arvioinnin osana.

Yksikkökohtainen arviointi koostuu mm. seuraavista aiheista:

- Miten ohjaus on toteutunut
- Ohjauksen ja siirtymävaiheikäytäntöjen vahvuudet ko. yksikössä
- Ohjauksen ja siirtymävaiheikäytäntöjen kehittämistarpeet
 - yksikkötasolla
 - yhteiset käytännöt yhteistyökumppaneiden kanssa ja/tai kaupungin tasolla
 - ohjaussuunnitelman päivittämistarpeet

Kaupungin yhteinen ohjaussuunnitelman arviointi tehdään kerran lukuvuodessa. Arviointipalaverin kutsuu koolle sivistystoimen kehittämisspäällikkö. Arviointikeskusteluun osallistuu edustajia vähintään seuraavilta tahoilta:

- esiopettajat
- kiertävät erityislastentarhanopettajat
- alkuopettajat
- perusopetuksen rehtorit
- perusopetuksen ja toisen asteen opinto-ohjaajat
- erityisopetuksen edustajat
- oppilashuoltopalveluiden edustajat
- etsivä nuorisotyö ja Olkkari.

Lisäksi arviointiin voi osallistua muita tahoja.

2. OHJAUKSEN TOIMIJAT

Kaikkien opetus- ja ohjaushenkilöstöön kuuluvien tulee osallistua ohjaustoimintaan. Opinto-ohjaajilla on päävastuu huolehtia ohjauksen käytännön järjestämisestä, kokonaisuuden suunnittelusta ja toteutuksesta. Opettajien vastuu on opiskelun ohjauksessa, oppimaan oppimisen taidoissa ja niiden valmiuksien kehittämisessä. Tarvittaessa ohjaustyössä konsultoidaan oppilaitosten ulkopuolisia eri alojen ammattilaisia.

Tässä luvussa on esitelty kouluilla ohjauksen parissa toimivien eri alojen ammattilaisten ohjaukseen liittyvää työnkuvaa. Tarkemmasta ohjauksellisesta tehtäväjaosta voidaan sopia kunkin kunnan ja/tai koulun omassa ohjaussuunnitelmassa.

Huoltaja

- On ensisijaisesti vastuussa lapsen ja nuoren kasvatuksesta, kehityksestä ja hyvinvoinnista
- Sitoutuu lapsen ja nuoren opiskelun tukemiseen
- Tekee yhteistyötä koulun/oppilaitoksen kanssa niin, että yhteisvastuullisen kasvatuksen avulla edistetään lapsen ja nuoren oppimisen edellytyksiä, turvallisuutta ja hyvinvointia
- Ilmoittaa lasta/nuorta koskevista poissaoloista opettajalle/luokanohjaajalle/ryhmänohjaajalle
- Hakee tarvittaessa lupaa oppilaan harkinnanvaraiseen poissaoloon poissaolomallin mukaisesti
- Huolehtii lain mukaisesti siitä, että oppilaan oppivelvollisuus tulee suoritetuksi

KASVATUS- JA OPETUSHENKILÖSTÖ

Lastentarhaopettaja

- Vastaa esiopetuksen kasvatus- ja opetustyöstä
- Tukee ja ohjaa lapsen kasvua ja oppimista
- Edistää yhteistyössä huoltajien kanssa lapsen kehitys- ja oppimisedellytyksiä sekä vahvistaa lapsen sosiaalisia taitoja ja tervettä itsetuntoa leikin ja myönteisten oppimiskokemusten avulla
- Pyrkii tunnistamaan ja ennaltaehkäisemään varhaisessa vaiheessa mahdollisia oppimisvaikeuksia, jotta ongelmien monimuotoistumista ja syvenemistä voidaan ehkäistä
- Laatii syksyllä lapsen esiopetuksen oppimissuunnitelman yhdessä huoltajien kanssa sekä arvioi keväällä sen toteutumista
- Huolehtii kouluun tiedonsiirtolomakkeen täyttämisestä yhdessä lapsen huoltajien kanssa

Erytislasterhaopettaja (kiertävä)

- Konsultoi esiopetuksen henkilöstöä oppimisympäristöön, opetusmateriaaliin, pedagogisiin menetelmiin tai ryhmän/yksittäisen lapsen ohjaamiseen liittyvissä asioissa
- Osallistuu esiopetuksessa lapsen kasvun ja oppimisen tuen suunnitteluun, toteutukseen ja arviointiin yhdessä henkilökunnan kanssa
- Osallistuu huoltajien kanssa tehtävään yhteistyöhön ja tehostetun tuen oppimissuunnitelman /henkilökohtaisen opetuksen järjestämistä koskevan suunnitelman (HOJKS) laatimiseen.
- Antaa osa-aikaista erityisopetusta
- Osallistuu kouluvalmiuden arviointiprosessiin yhteistyössä lapsen huoltajan ja esiopetusryhmän henkilöstön kanssa
- Osallistuu siirtoneuvotteluun lapsen kouluun siirtymisen nivelvaiheessa yhdessä eri yhteistyötahojen ja huoltajien kanssa

Avustaja

- Tukee ja ohjaa lapsen kasvua, kehitystä ja oppimista yhdessä lapsiryhmässä työskentelevien kanssa
- Osallistuu esioppilaan kasvua, oppimista ja kuntoutusta koskevaan suunnitteluun

Luokanopettaja (luokat 1-6)

- On vastuussa alakoulussa toteutettavasta oppilaanohjauksesta, jota toteutetaan eri oppiaineiden opetuksen sekä koulun muun toiminnan yhteydessä
- Seuraa luokkansa oppilaiden opintojen edistymistä, koulunkäynnin säännöllisyyttä ja käyttäytymistä
- Opastaa oppilasta koulun käytäntöihin

- Vastaa luokan jatkuvasta ryhmäytymisestä ja hyvän yhteishengen ylläpitämisestä
- Tukee ja ohjaa lasta opiskelutaitojen kehittämisessä
- Tukee ja ohjaa lapsen kasvua ja kehitystä
- Ohjaa oppilasta valinnaisaine-, kieli- ja erikoisluokkavalinnoissa, tarvittaessa yhdessä aineenopettajan kanssa
- Tutustuttaa oppilaan mahdollisuuksien mukaan työelämään
- Tekee yhteistyötä huoltajien ja muiden opettajien kanssa sekä on säännöllisesti yhteydessä huoltajiin oppilaiden koulunkäynnin edistymisestä
- Vastaa oman luokkansa oppilaiden oppimissuunnitelmien laadinnasta ja päivittämisestä yhteistyössä oppilaan, huoltajien sekä mahdollisten muiden opettajien ja asiantuntijoiden kanssa sekä konsultoi tarvittaessa muita opettajia ja asiantuntijoita
- Vastaa pedagogisen arvion laatimisesta sekä tehostetun tuen järjestämisestä.
- Antaa oppilaille tukea opinpolulla sekä erityisesti sen nivelvaiheissa
- Vastaa opetuksen kannalta välttämättömien tai muiden huoltajien kanssa sovittujen tietojen siirtämisestä oppilaan vaihtaessa luokkaa tai koulua.

Luokanohjaaja

- On luokalleen se aikuinen, joka huolehtii yksittäisen oppilaan ja koko luokan jokapäiväisen koulunkäynnin sujumisesta
 - Vastaa luokan jatkuvasta ryhmäytymisestä ja hyvän yhteishengen ylläpitämisestä
 - Tutustuttaa oppilaat koulun käytäntöihin
 - Puuttuu ongelmiin ja ohjaa tarvittaessa
 - Tekee yhteistyötä huoltajien ja muiden opettajien kanssa sekä on säännöllisesti yhteydessä huoltajiin oppilaiden koulunkäynnin edistymisestä
 - Seuraa oppilaan menestystä yhdessä aineenopettajien kanssa
 - Huolehtii koulun asioiden tiedottamisesta oppilaille ja tarvittaessa koteihin
 - Tekee yhteistyötä rehtorin, opinto-ohjaajan, erityisopettajan, muun oppilashuoltopalveluiden henkilöstön ja mahdollisten muiden asiantuntijoiden kanssa luokkaansa tai yksittäiseen oppilaaseen liittyvissä ongelmissa
 - Vastaa oman luokkansa oppilaiden pedagogisen arvion laatimisesta ja tehostetun tuen järjestämisestä.
- Luokanohjaaja vastaa myös oppimissuunnitelmien päivittämisestä yhteistyössä huoltajan kanssa.

Erityisluokanopettaja (alakoulu, yläkoulu, muut ryhmät)

Erityisluokanopettajalla on samat ohjaustehtävät kuin luokanopettajalla ja luokanohjaajalla. Työnjako oppilaanohjaajien kanssa voi vaihdella ryhmästä riippuen. Lisäksi painotetaan seuraavia tehtäviä:

- Huolehtii yhteistyössä avustajien kanssa yksittäisen oppilaan ja koko luokan jokapäiväisen koulunkäynnin sujumisesta ja ohjauksesta
- Antaa luokkansa oppilaille erityisopetusta
- Vastaa oman luokkansa oppilaiden HOJKS:ien sekä muiden pedagogisten asiakirjojen laadinnasta ja päivittämisestä yhteistyössä oppilaiden, huoltajien ja muiden oppilasta opettavien opettajien sekä yhteistyötahojen kanssa
- Ohjaa ja tukee luokkansa oppilaita yhdessä opinto-ohjaajan kanssa koulutuksen siirtymävaiheissa ja on mukana tiedonsiirrossa kouluasteelta toiselle siirryttäessä
- Tekee yhteistyötä muiden oppilaitosten ja työelämän edustajien kanssa mm. oppilaiden työelämään ja koulutukseen tutustumisen suhteen

Opinto-ohjaaja

- On päävastuussa ohjauksen kokonaisuuden suunnittelusta ja toteuttamisesta
- Antaa luokkamuotoista, pienryhmä- sekä henkilökohtaista ohjausta sekä kasvun ja kehityksen tukemisena, opiskelun ohjauksena että ammatin ja uravalinnan ohjauksena
- Seuraa ja tarvittaessa ohjaa ja tukee oppilaiden ja opiskelijoiden opintoja yhteistyössä muiden ammattilaisten kanssa
- Antaa tietoa ja ottaa tarvittaessa yhteyttä oppilaan huoltajaan
- Tekee yhteistyötä muiden oppilaitosten ja työelämän edustajien kanssa mm. oppilaiden työelämään ja koulutukseen tutustumisen suhteen

- Ohjaa ja tukee oppilaita koulutuksen siirtymävaiheissa ja on mukana tiedonsiirrossa kouluasteelta toiselle siirryttäessä
- Osallistuu oppilas- ja opiskelijahuoltotyöhön ja sen toiminnan kehittämiseen

Aineenopettaja (perusopetus ja lukio)

- Huolehtii oman oppiaineensa opiskelutekniikan ohjaamisesta ja monipuolisesta opetuksesta
 - Sisällyttää oman aineensa opetukseen liittyviä kokonaisuuksia työelämän vaatimuksista ja mahdollisuuksista
 - Informoi luokanohjaajaa/ryhmänohjaajaa, opinto-ohjaajaa ja erityisopettajaa oppilaan opinto-menestymisen muutoksista, oppimis- ja/tai käyttäytymisongelmista
 - Tekee yhteistyötä luokanohjaajan/ryhmänohjaajan, erityisopettajan ja oppilashuoltopalveluiden kanssa
 - Auttaa omaan oppiaineeseensa liittyvien opiskeluvalintojen suunnittelussa
- Lisäksi perusopetuksen aineenopettaja
- Vastaa tehostetun tuen antamisesta oppilasryhmänsä oppilaille ja laatii oman aineensa oppimissuunnitelmat

Erityisopettaja

- Osallistuu oppilaan yleisen, tehostetun tai erityisen tuen järjestämiseen sen mukaan kuin on sovittu
- Antaa erityisopetusta oppilaalle, jolla on lieviä oppimis-, keskittymis-, ja/tai sopeutumisvaikeuksia ja joka tarvitsee tukea oppimisvalmiuksiensa parantamiseen
- Osallistuu HOJKS:n ja tarvittaessa muiden pedagogisten asiakirjojen laadintaan yhteistyössä oppilaan, huoltajien, opettajien ja muiden asiantuntijoiden kanssa
- Konsultoi luokanopettajia, luokanohjaajia ja aineenopettajia tarvittaessa pedagogisten asiakirjojen laadinnassa
- Seuraa erityisopetukseen siirretyn opiskelutilannetta, antaa henkilökohtaista ohjausta ja opetusta
- Osallistuu oppilashuoltotyöhön ja sen toiminnan kehittämiseen
- Vastaa omalta osaltaan opetuksen kannalta välttämättömien tai muiden huoltajien kanssa sovittujen tietojen siirtämisestä oppilaan vaihtaessa luokkaa tai koulua

Koulunkäyntiavustaja

- Tukee ja ohjaa lapsen ja nuoren kasvua, kehitystä ja oppimista yhdessä muiden alan ammattilaisten kanssa
- Ohjaa tukea tarvitsevaa lasta ja nuorta oppimistapahtumassa
- Osallistuu oppilaan opetusta, kuntoutusta ja koulutyötä koskevaan suunnitteluun

Tukioppilaita ohjaava opettaja (perusopetus)

- Vastaa tukioppilasvalinnoista ja ohjaa valitut oppilaat tukioppilaskoulutukseen
- Koordinoi tukioppilaiden toimintaa
- Ohjaa tukioppilastoiminnan sisältöä ja luo yhteishenkeä

Rehtori

- Toimii yhteistyössä esi- ja perusopetuksen sekä toisen asteen ja koko sivistystoimen kanssa vastaten koulun toiminnasta
- Vastaa koulun työrauhasta ja turvallisuudesta
- Mahdollistaa kodin ja koulun yhteistyön järjestämisen
- Järjestää ohjaukseen riittävät voimavarat ja varmistaa, että oppilaiden/opiskelijoiden oikeus henkilökohtaiseen ohjaukseen on taattu
- Tukee ohjauksen suunnittelua ja yhteistyötä eri toimijoiden kesken
- Vastaa yksikkönsä henkilöstön perehdyttämiskäytännöistä mukaan lukien ohjauksen ja siirtymävaiheiden käytäntöihin perehdyttäminen
- Osallistuu oppilas-/opiskeluhoitotyöhön ja sen toiminnan kehittämiseen

Ryhmänohjaaja (toinen aste)

- On ryhmänsä lähiohjaaja, joka seuraa ryhmänsä opiskelijoiden opintomenestystä, kurssikertymää ja opiskelumotivaatiota
- Tiedottaa omaa ryhmänsä ajankohtaisista asioista
- On tarvittaessa yhteydessä huoltajaan

- Toimii yhteistyössä muiden opettajien kanssa
- Ohjaa opiskelijan tarvittaessa opinto-ohjaajan, erityisopetuksesta vastaavan, terveydenhoitajan, kuraattorin tai psykologin vastaanotolle
- Ohjaa opiskelijan tarvittaessa vararehtorin, rehtorin tai koulutuspäällikön puheille

Oppilaskuntatoimintaa ohjaava opettaja (perusopetus ja toinen aste)

- Ohjaa oppilaskunnan hallituksen jäsenten valinnat
- Koordinoi oppilaskunnan toimintaa
- Neuvoo, innostaa ja ohjaa oppilaskunnan hallituksen toimintaa
- Välittää oppilaskunnan hallituksen toiveet opettajille ja päinvastoin

Tutortoimintaa ohjaava opettaja: (lukiot)

- Tiedottaa tutortoiminnasta, valitsee ja kouluttaa tutoropiskelijat ja auttaa tutoreita uusien lukiolaisten ryhmäyttämisen suunnittelussa. Koordinoi tutortoimintaa.
- Tutorit järjestävät uusille opiskelijoille tutustumista ja ryhmäyttämistä auttavaa toimintaa, osallistuvat tiedottamiseen ja toimivat linkkeinä uusien opiskelijoiden ja opettajien välillä.

Tutor-toiminnasta vastaava opinto-ohjaaja (Etelä-Savon ammattiopisto)

- Organisoii tutorien valinnan yhdessä muiden opinto-ohjaajien kanssa
- Vastaa tutor-koulutuksen järjestelyistä
- Vastaa yhteydenpidosta tutoreihin
- Organisoii tutorien osallistumisen tapahtumiin ja markkinointitoimenpiteisiin
- Ohjaa tutor-toimintaa yhdessä muiden opinto-ohjaajien kanssa

Tutor-toiminnasta vastaavat opettajat (Suomen nuorisopisto)

- Organisoivat tutorien valinnan
- Vastaavat tutor-koulutusten (vertais-, markkinointi- ja liikuntatutor) järjestelyistä
- Vastaavat yhteydenpidosta tutoreihin
- Organisoivat tutorien osallistumisen tapahtumiin ja markkinointitoimenpiteisiin sekä valintakokeiden järjestelyihin
- Ohjaavat tutor-toimintaa

Koulun/oppilaitoksen muu henkilökunta

- Tukee ja toteuttaa koulun kasvatustavoitteita
- Osallistuu koulun sisäiseen kasvatustyöhön
- Tiedottaa havaitsemistaan työympäristöön ja oppilaiden käyttäytymiseen liittyvistä epäkohdista niistä vastaavalle henkilölle
- Vastaa toimenkuvansa mukaan koulutyön sujumisesta

Erityisopetuksesta vastaava (toinen aste)

- Vastaa opetuslallaan erityisopetuksen suunnittelusta, toteutuksesta, kehittämisestä ja arvioinnista
- Ohjaa, koordinoi ja konsultoi erityistä tukea tarvitsevien opiskelijoiden opiskelun järjestämistä ja vastaa HOJKS:ien laatisesta yhteistyössä opiskelijan, huoltajien ja opettajien kanssa
- Ohjaa opiskelu- ja oppimisvaikeuksissa ja huolehtii, että opiskelijan opinnot etenevät tavoitteellisesti
- Pitää tarvittaessa yhteyttä huoltajiin opiskelijan opintojen edetessä ja poikkeusjärjestelyissä

OPPILAS- JA OPISKELIJAHUOLTOPALVELUIDEN HENKILÖSTÖ

Opiskeluhuollon lääkäri- ja terveydenhoitajapalveluista vastaa esiopetuksen osalta neuvola, perusopetuksessa kouluterveydenhuolto ja toisella asteella opiskeluterveydenhuolto. Esiopetuksen kuraattori- ja psykologipalvelut tarjoaa lasten kehityksen tukiyksikkö, perusopetuksen ja toisen asteen osalta psykososiaalinen tiimi.

Terveydenhoitaja

- Tekee terveystarkastukset asetuksen määräämällä tavalla
- Kuuntelee, hoitaa ja ohjaa eteenpäin oppilaita, joilla on fyysisiä, psyykkisiä ja sosiaalisia ongelmia

- Vastaa kouluterveydenhuollosta tiedottamisesta oppilaille/opiskelijoille, vanhemmille ja opettajille
- Osallistuu vanhempainiltoihin
- Osallistuu moniammatillisiin työryhmiin oppilaiden, heidän huoltajiensa ja koulun muiden toimijoiden kanssa
- Osallistuu oppilashuoltotyöhön ja sen toiminnan kehittämiseen

Koululääkäri

- On kouluterveydenhuollon lääketieteellinen asiantuntija
- Tekee oppilaiden ja opiskelijoiden terveystarkastukset asetuksen määräämällä tavalla
- Hoitaa oppilaiden päivystysluonteisia sairastapauksia
- Osallistuu moniammatillisiin työryhmiin oppilaiden, heidän huoltajiensa ja koulun muiden toimijoiden kanssa
- Osallistuu vanhempainiltoihin
- Osallistuu oppilashuoltotyöhön ja sen toiminnan kehittämiseen

Psykologi

- Edistää yhdessä kodin ja koulun kanssa oppilaan hyvinvoinnin toteutumista, ennaltaehkäisee ongelmien syntymistä sekä puuttuu havaittuihin ongelmiin yhteisöllisen ja yksilökohtaisen opiskeluhuollon sekä pedagogisen tuen keinoin
- Suunnittelee tarvittavia tukitoimia yhdessä opettajien ja vanhempien kanssa ja seuraa niiden vaikutuksia oppilaiden/opiskelijoiden koulunkäyntiin ja opiskeluun
- Auttaa mm. silloin kun oppiminen tuntuu vaikealta ja koulumenestys jää jostain syystä heikoksi
- Tutkii oppimisvaikeuksien syitä ja yhdessä oppilaan/opiskelijan, huoltajien ja koulun kanssa pyrkii löytämään keinoja vaikeuksien voittamiseksi
- Voi toimia yhteistyökumppanina myös henkilökohtaisten opetussuunnitelmien laatimisessa, erityisopetussiirtojen valmistelussa tai jatkotutkimuksiin ja -hoitoon ohjauksessa
- Toimii yhteistyössä oppilaan/opiskelijan, perheen, koulun sekä sopimuksen mukaan myös muiden auttajatahojen kanssa

Kuraattori

- Edistää yhdessä kodin ja koulun kanssa oppilaan hyvinvoinnin toteutumista, ennaltaehkäisee ongelmien syntymistä sekä puuttuu havaittuihin ongelmiin yhteisöllisen ja yksilökohtaisen opiskeluhuollon sekä pedagogisen tuen keinoin
- Tukee oppilaan/opiskelijan koulunkäyntiä ja opiskelua keskustellen hänen itsensä, sekä tarvittaessa huoltajien tai muiden oppilaan asioissa mukana olevien kanssa
- Tukee oppilasta ja opiskelijaa muutostilanteissa ja siirtymävaiheissa
- Selvittää ja arvioi oppilaan/opiskelijan sekä mahdollisesti perheen tilannetta ja ohjaa tarvittaessa eteenpäin avun saamiseksi
- Toimii alansa asiantuntijana oppilaitoksessa ja antaa konsultaatiota
- Osallistuu oppilas/opiskeluhoitotyöhön ja sen toiminnan kehittämiseen

MUUT OHJAUSTYÖTÄ TEKEVÄT

Etsivä nuorisotyöntekijä

- Tukee ja ohjaa 13-29 -vuotiaita nuoria sekä heidän läheisiään
- Tukee nuorta koulunkäynnissä, opiskelussa, vapaa-ajalla ja erilaisissa elämän siirtymävaiheissa
- Auttaa löytämään yhdessä nuoren kanssa tarvittavat palvelut ja yksilölliset tulevaisuuden suunnitelmat
- Ottaa vastaan nuorisolain mukaiset ilmoitukset (Nuorisolaki 7c§)
- Osallistuu moniammatilliseen yhteistyöhön
- Toimii työparina suunnitelmallisessa ryhmätyöskentelyssä
- Työskentely perustuu nuoren vapaaehtoisuuteen
- Toimii Mikkelin Olkkarissa

Perheneuvo

Perheneuvo on moniammatillinen työryhmä, jonka jäsenet voivat tulla perheen tueksi yhteistyössä koulun toimijoiden kanssa. Lisätietoa luvussa 3.

Oikkari (lisää nettisivulinkit kaikkien toimijoiden kohdalle)

Oikkariin voi ottaa yhteyttä nuori tai kuka tahansa, joka haluaa keskustella nuoren tilanteesta. Oikkari palvelee 13-29 -vuotiaita nuoria ja heidän läheisiään sekä toimii yhteistyössä muiden nuorten parissa työskentelevien kanssa. Lisätietoa luvussa 3.

Ohjausta tekevät näiden toimijoiden lisäksi nuoriso-ohjaajat, seurakunnan nuorisotyöntekijät sekä sosiaali- ja terveydenhuollon työntekijät.

OPISKELIJAT VERTAISOHJAAJINA

Tutorit (Mikkelin ja Ristiinan lukiot)

- Käyvät yhdessä opinto-ohjaajien kanssa esittelemässä lukio-opintoja yläkoulujen päättöluokkalaisille
- Järjestävät yhdessä opinto-ohjaajien ja ryhmäohjaajien kanssa kaikille lukion aloittaville tutustumis- ja ryhmäytymispäivän
- Antavat vertaisohjausta ja – tukea aloittaville lukiolaisille sekä osallistuvat ryhmäohjaajan apuna lukio-opintojen aloittamiseen
- Esittelevät lukio-opintoja vieraileville oppilaille yhdessä opinto-ohjaajien kanssa
- Ovat mukana suunnittelemassa ja toteuttamassa yläkoulujen päättöluokkalaisten tutustumiskäyntiä lukioon
- Osallistuvat toukokuussa pidettävään uusien tutoreiden koulutukseen

Aktivaattorit (Mikkelin lukio)

- Jokaisesta perusrhmästä opiskelijat valitsevat yhden luottamusopiskelijan eli aktivaattorin
- Osallistuvat säännöllisiin aktivaattoripalaveriin, joissa käsitellään ajankohtaisia ja valmisteltavana olevia asioita, tilaisuuksia ja tapahtumia
- Ovat mukana suunnittelemassa ja toteuttamassa ryhmäohjaustuokioita
- Välittävät ajankohtaista informaatiota ryhmän opiskelijoille ja huolehtivat siitä, että ryhmäkohtaiset tehtävät jakautuvat tasaisesti ryhmän opiskelijoiden kesken

Opiskelijakunnan hallituksen jäsenet (Mikkelin lukio)

- Osallistuvat oppilaskunnan hallituksen toimintaan ja kokouksiin
- Tekevät kannanottoja ajankohtaisiin lukiolaisiin ja yleensä opiskelijoita koskeviin kysymyksiin valtakunnallisella, paikallisella ja oppilaitoskohtaisella tasolla
- Osallistuvat päätöksentekoon ja toteuttavat lukiolaisten edunvalvontaa
- Osallistuvat lukiolaisten hyvinvointia lisäävien tapahtumien ja teemapäivien suunnitteluun, järjestämiseen ja toteutukseen
- Osallistuvat erilaisten työryhmien, hankkeiden ja yhteistyötahojen toimintaan lukio-opiskelijoiden edustajina

Tutorit (Etelä-Savon ammattiopisto)

- Toimivat oppilaitoksen markkinointitehtävissä erilaisissa tapahtumissa
- Suunnittelevat ja järjestävät opiskelijatapahtumia (mm. Esedulaiset aloittaville opiskelijoille)
- Avustavat ryhmäohjaajaa uusien opiskelijoiden tutustuttamisessa oppilaitokseen
- Tarjoavat mahdollisuuksien mukaan vertaistukea uusille opiskelijoille

Opiskelijayhdistyksen hallituksen jäsenet (Etelä-Savon ammattiopisto)

- Osallistuvat opiskelijayhdistyksen hallituksen kokouksiin
- Järjestävät opiskelijoiden hyvinvointia ja yhteisöllisyyttä lisääviä tapahtumia ja tempauksia
- Toimivat opiskelijoiden edustajina erilaisissa oppilaitoksen työryhmissä
- Tapaavat opiskelijoiden edustajina säännöllisesti oppilaitoksen johtoa ja huolehtivat näin opiskelijoiden edunvalvonnasta

Tutorit (Suomen Nuoriso-opisto)

- Toimivat oppilaitoksen markkinointitehtävissä erilaisissa tapahtumissa
- Suunnittelevat ja järjestävät opiskelijatapahtumia
- Avustavat ryhmänohjaajaa uusien opiskelijoiden tutustuttamisessa oppilaitokseen
- Tarjoavat vertaistukea opintoihin ja asuntolatoimintaan liittyen uusille opiskelijoille
- Ryhmäyttävät uudet opiskelijat lukuvuoden alussa ryhmäyttämisleirillä yhdessä ryhmänohjaajan kanssa

Oppilaskunnan hallituksen jäsenet (Suomen Nuoriso-opisto)

- Osallistuvat oppilaskunnan hallituksen kokouksiin
- Järjestävät opiskelijoiden hyvinvointia ja yhteisöllisyyttä lisääviä tapahtumia ja tempauksia
- Toimivat opiskelijoiden edustajina erilaisissa oppilaitoksen työryhmissä
- Tapaavat opiskelijoiden edustajina säännöllisesti oppilaitoksen johtoa Paukkulan palautefoorumissa (PaFo) ja huolehtivat näin opiskelijoiden edunvalvonnasta ja oppilaitoksen kehittämisestä ja laadusta

3. TAULUKKO: OHJAUksen MONIAMMATILLINEN KOKONAISKUVA

Seuraavalta sivulta alkavaan taulukkoon on koottu yhteenveto ohjauksen moniammatillisesta kokonaiskuvasta Mikkelissä. Taulukossa on esitelty lapsen ja nuoren kasvun ja oppimisen polun moniammatillinen ohjaus ja tuki toimijoihin esi- ja perusopetuksesta toiselle asteelle saakka. Ohjauksellista toimintaa on esitelty lyhyesti kokonaiskuvan antamiseksi. Käytännön järjestelyt ja toteutus täsmennetään koulu-/oppilaitoskohtaisesti. Koulun/oppilaitoksen ohjaussuunnitelma voi olla esim. osa lukuvuosisuunnitelmaa.

Ohjauksen moniammatillisen kokonaiskuvan esittely tuo ohjauksen toimintamallit ja toimijat näkyviksi niin oppilaitosten henkilöstöille, yhteistyökumppaneille kuin lasten ja nuorten huoltajillekin. Kaikkien ohjauksen parissa työskentelevien henkilöiden sekä lasten ja nuorten huoltajien on tärkeää tietää, ketkä ohjauksesta missäkin vaiheessa huolehtivat ja millä tavalla. Ohjaussuunnitelma ja taulukko ohjauksen kokonaiskuvasta toimivat ammatillisen työn välineenä oppilaitoksissa ja moniammatillisessa, poikkiallisessa yhteistyössä.

Erityisesti taulukossa on otettu esille ja keskitytty lapsen ja nuoren opintopolun siirtymävaiheisiin, joiden toimintakäytäntöjä avataan tarkemmin seuraavassa luvussa. Siirtymävaiheiden tuki ja ohjaus on erityisen tärkeää, sillä näissä opintopolun vaiheissa monet lapset ja nuoret vaihtavat luokkaa, opettajia tai oppilaitosta – ehkä paikkakuntaakin. Yhtenäisillä siirtymävaiheiden toiminta-käytännöillä halutaan turvata lapsille ja nuorille tasa-arvoinen, turvallinen opintopolku koulusta ja paikkakunnasta riippumatta.

Mikkelissä koulujen, oppilaitosten ja oppilashuoltopalveluiden lisäksi on matalan kynnyksen palveluita lapsille, nuorille ja perheille. Lisäksi Mikkelissä on otettu käyttöön sähköinen Tajua mut! -huolenilmaisukanava nuorten kanssa toimiville. Nämä kuvataan osana ohjauksen verkostoa.

Perheneuvo

Perheneuvon tarkoitus on auttaa perheitä ja työntekijöitä löytämään apua lapsiperheen arjen haasteisiin. Tavoitteena on laskea perheiden kynnystä hakea apua erilaisissa kuormittavissa tilanteissa. Apua voi pyytää esimerkiksi, jos tuntee tarvitsevänsä tukea lapsen kasvatuksessa, hoidossa tai perheen vanhemmilla on parisuhdeongelmia. Perheneuvo palvelee ensisijaisesti perheitä, joissa on alle 13-vuotiaita lapsia. Lisätietoa perheneuvosta <http://www.mikkeli.fi/palvelut/perheneuvo>, p. 040 129 4818.

Oikkari

Oikkariin voi ottaa yhteyttä nuori tai kuka tahansa, joka haluaa keskustella nuoren tilanteesta. Yhteisen pohdinnan aiheet voivat olla arkisia nuoren elämään ja itsenäistymiseen liittyviä kysymyksiä opiskelusta, asumisesta, rahasta, ihmissuhteista, omasta jaksamisesta, päihteistä, vapaa-ajasta, harrastuksista jne. Oikkarin kautta nuorella on mahdollisuus saada monipuolisesti ohjausta, neuvontaa, tukea ja apua elämänhallintaan. Oikkarissa työskentelee nuorisotyön, päihde- ja mielenterveystyön, sosiaalityön ja työvoimahallinnon ammattilaisia sekä terveydenhoitaja ja opinto-ohjaaja. Oikkarissa kokoontuu lisäksi erilaisia ryhmiä nuorille. Oikkariin saa yhteyden puhelimitse 044-794 3266 ma-pe 9.00-16.00 tai sähköpostitse [olkkari\(at\)mikkeli.fi](mailto:olkkari(at)mikkeli.fi). Lisätietoa Oikkarista www.mikkelinolkkari.fi.

Tajua mut! -toimintamalli

Mikkelissä on käytössä Tajua Mut! -toimintamalli ja sitä tukeva tietojärjestelmä. Nuorten syrjäytymistä ehkäistään mahdollistamalla paikallisten viranomaisten ja muiden nuorta kohtaavien ammattilaisten yhteistyö. Toiminta koskettaa kaikkia 13–29-vuotiaita Mikkelissä asuvia nuoria. Lisätietoa: <http://www.po1nt.fi/fi/sivustot/mikkelinolkkari/palvelut/tajua-mut/>

Tähän lisätään Ohjauksen moniammatillinen kokonaiskuva -taulukot, jotka avautuvat vaakasuuntaisena tiedostona. Taulukot ovat tällä hetkellä erillisenä tiedostona: Ohjaussuunnitelman taulukot

4. SIIRTYMÄVAIHEIDEN TOIMINNAN KUVAUS

4.1. ESIOPETUKSESTA PERUSOPETUKSEEN

VASTUUHENKILÖT

- Huoltajat
- Lastentarhaopettaja, erityislastentarhanopettaja, luokanopettaja, erityisluokanopettaja, erityisopettaja, rehtori
- Oppilashuoltopalveluiden henkilöstö: lasten kehityksen tukiyksikön sosiaalityöntekijät ja psykologit (esiopetuksen kuraattori- ja psykologipalvelut), psykososiaalisen tiimin kuraattorit ja psykologit (perusopetus ja toinen aste), neuvolan ja koulu- ja opiskeluterveydenhuollon terveydenhoitajat ja lääkärit

TIEDOTUS

Perusopetus tiedottaa kouluun ilmoittautumiseen liittyvistä asioista lehti-ilmoituksella ja kirjeitse.

Esiopetus voi järjestää vanhempainillan kouluun siirtymiseen liittyvistä asioista. Vanhempainillassa voi olla mukana myös koulun edustajia.

TUTUSTUMINEN KOULUUN

Lapsilla on kevään aikana kouluun tutustumispäivä. Usein samana päivänä myös vanhemmat voivat tulla tutustumaan kouluun tai vanhempainilaisuus järjestetään muuna ajankohtana.

KOULUN ALOITTAMISEEN LIITTYVÄT ARVIOT JA TARKASTUKSET

Tarvittaessa lapsi ohjataan psykologin kouluvalmiusarvioon esiopetusvuoden aikana.

Terveydenhoitaja kutsuu lapsen kouluuntulotarkastukseen ennen koulun alkamista.

TIEDONSIIRTO

Esiopettaja täyttää yhdessä huoltajien kanssa tiedonsiirtolomakkeen, jossa kerrotaan esiopetuksen terveiset tulevalle opettajalle (Liite 2). Lisäksi huoltajat kirjaavat terveiset ensimmäisen luokan opettajaa varten, jonka he palauttavat esiopettajalle (Liite 1). Esiopettaja toimittaa lomakkeet tulevalle luokanopettajalle.

Esiopetusvuoden keväällä pidetään tarvittaessa yksilökohtainen tiedonsiirtopalaveri. Palaverista vastaa se esiopettaja, josta lapsi on siirtymässä. Palaverissa ovat mukana huoltajat, esiopetuksen ja koulun edustajat sekä tarvittaessa perusopetuksen psykologi, kuraattori ja/tai koulun terveydenhoitaja sekä muut lapsen kanssa työskentelevät.

Luokkien muodostamisessa otetaan huomioon pedagogiset tekijät. Tavoitteena on, että luokista tulisi hyvin toimivia, tasapainoisia ja turvallisia.

KUMMIOPPILAS- JA KUMMILUOKKATOIMINTA

Isommat oppilaat voivat tutustuttaa pienempiä oppilaita koulun käytänteisiin ja olla heidän koulukummejaan.

TOIMINTA KOULUN YHTEISTYÖKUMPPANEIDEN KANSSA

Poikkihallinnollista yhteistyötä tehdään sosiaali- ja terveystoimen, nuoriso- ja vapaa-aikatoimen ja seurakunnan kanssa tiedonsiirtopalaverissa, kouluuntulotarkastuksessa, koulukypsyystesteissä ja vanhempainilloissa.

4.2. TOISELTA LUOKALTA KOLMANNELLE LUOKALLE

VASTUUHENKILÖT

Luokanopettajat, erityisopettajat

2. LUOKAN KEVÄÄLLÄ:

2. luokan keväällä tai 3. luokan syksyllä pidetään vanhempainilta 3. luokan tavoitteista, vaatimuksista ja muutoksista. Vanhemmille tiedotetaan uusista tuntimääristä ja oppiaineista yms.

Halutessaan oppilas voi hakea erikoisluokalle, esim. musiikkiluokalle.

Luokanopettajan vaihtuessa pidetään opettajien kesken tiedonsiirtopalaveri, jossa siirretään opetuksen kannalta välttämättömät tiedot. Tarvittaessa voidaan järjestää tapaaminen yhdessä huoltajien kanssa oppilaskohtaisesti. Mukaan voidaan kutsua myös muuta oppilashuoltohenkilöstöä. Edellä oleva koskee myös muita vuosiluokkia, mikäli opettaja vaihtuu.

4.3. ALAKOULUSTA YLÄKOULUUN

VASTUUHENKILÖT

Luokanopettaja, erityisopettaja, opinto-ohjaaja, rehtori, kuraattori, terveydenhoitaja, tukioppilaita ohjaava opettaja

TIEDOTUS 6-LUOKKALAISILLE JA HUOLTAJILLE:

Oppilaan lähikoulu määräytyy koulupolun mukaan. Jos oppilas hakee muualle kuin lähikouluun, vastaanottavan koulun rehtori tekee päätöksen oppilaaksi ottamisesta.

Yläkouluinfo: Opinto-ohjaaja käy pitämässä 6.-luokkalaisille opotunnin yläkouluun siirtymiseen liittyvistä asioista.

Erikoisluokat: Kaikille 6.-luokkalaisille informoidaan tasapuolisesti erikoisluokista ja niiden valintakokeista. Tiedottamisesta huolehtii ko. koulu yhteistyössä alakoulujen kanssa.

Valinnaisaineet: Yläkoulun opinto-ohjaaja tiedottaa valinnaisaineista oppilaille. Luokanopettaja huolehtii valinnaisainekorrettien keräämisestä ja niiden toimittamisesta opinto-ohjaajalle.

TUTUSTUMISKÄYNNIT

Kuudesluokkalaiset vierailevat keväällä yläkoulussa. Tutustumispäivänä tutustutaan yläkoulun käytänteisiin, koulurakennukseen, tuleviin opettajiin, tukioppilaisiin jne. Päävastuu tutustumiskäynnin järjestämisestä on yläkoulun opinto-ohjaajalla. Koulukohtaisesti järjestämiseen osallistuu koulun muuta henkilöstöä. Mukana voi olla myös yhteistyökumppaneita.

VANHEMPAINILLAT

Kevätlukukauden aikana kuudesluokkalaisten huoltajille järjestetään vanhempainilta, jossa kerrotaan yläkoulussa opiskelusta ja yläkoulun käytänteistä. Päävastuu vanhempainillan järjestämisestä on yläkoulun opinto-ohjaajalla ja rehtorilla. Myös kuraattori ja tukioppilastoiminnasta vastaava opettaja ja tukioppilaat voivat osallistua vanhempainiltaan.

Seitsemännen luokan syksyllä järjestetään toinen vanhempainilta, jossa tutustutaan lapsensa luokan vanhempiin ja

luokanohjaajaan sekä koulun henkilöstöön.

TIEDONSIIRTO JA TUKI

Kevätlukukauden aikana järjestetään tiedonsiirtopalaverit, joissa luokanopettaja kertoo yläkoulun koulukohtaisesti sovittulle kokoonpanolle oman luokkansa oppilaista opetuksen järjestämisen kannalta tärkeät asiat.

Kouluilla voi olla käytössä myös tiedonsiirtolomake, jonka oppilas täyttää yhdessä huoltajan kanssa, ja joka palautetaan yläkoulun opinto-ohjaajalle.

Kevätlukukauden aikana järjestetään yksilökohtaisesti myös tukea tarvitsevien oppilaiden tiedonsiirtopalaverit, joissa keskustellaan oppilaan koulunkäyntiin liittyvistä asioista. Palaveriin osallistuvat luokanopettaja, ala- ja yläkoulun erityisopettaja ja huoltajat sekä tarpeen mukaan muita oppilaan kanssa työskenteleviä henkilöitä. Tarvittaessa voidaan järjestää myös oppilashuollon tiedonsiirtopalaveri tai monialainen asiantuntijaryhmä, jossa on oppilaan tukena olevia työntekijöitä niin ala- kuin yläkoulusta.

Koulukohtaisesti sovittava ryhmä, esim. oppilaanohjaaja, rehtori ja erityisopettaja, muodostaa kevätlukukauden aikana tulevat 7. luokat saamiensa tietojen pohjalta.

UUSIEN 7. LUOKKALAISTEN KOULUN ALOITUS

Ensimmäisinä koulupäivinä tukioppilaat toimivat oppaina yläkoulun tiloissa. Tukioppilaat järjestävät ryhmäytymiseen liittyviä tuokioita ja ovat mukana ideoimassa ja toteuttamassa ryhmäytymispäiviä. Luokanohjaaja tutustuu oman luokkansa oppilaisiin ja perehdyttää heitä koulun käytänteisiin ensimmäisten koulupäivien aikana.

Luokanohjaaja huolehtii luokkansa *jatkuvasta ryhmäytymisestä* koko yläkoulun ajan yhdessä oppilaiden kanssa.

TOIMINTA KOULUN YHTEISTYÖKUMPPANEIDEN KANSSA

Terveystieteiden ja sosiaalitoimen henkilöstön kanssa tehdään yhteistyötä erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden tiedonsiirtopalavereissa kevätlukukaudella. Yhteistyö jatkuu tarvittaessa myös 7. luokan aikana. Nuorisotoimi ja seurakunnan nuorisotyö ovat mukana suunnittelemassa ja toteuttamassa uusien 7. luokkien ryhmäytymispäiviä syksyllä koulun alkaessa. Ryhmäytymispäivillä mukana voivat olla myös erilaiset järjestöt.

Nuoriso-ohjaajien, etsivien nuorisotyöntekijöiden ja nuorten kohtaaminen vuosiluokittain:

7.lk ryhmäytymiseen osallistuminen

8.lk kasipäivä

9.lk toimintatavat vaihtelevat koulukohtaisesti

4.4. PERUSOPETUKSESTA TOISELLE ASTEELLE

Lähtävän oppilaitoksen toiminta siirtymävaiheessa

VASTUUHENKILÖT

Opinto-ohjaaja, erityisopettaja, kuraattori, terveydenhoitaja

JATKO-OPINTOIHIN HAKEUTUMINEN

Tutustutetaan oppilaat toisen asteen koulutusvaihtoehtoihin. Jatko-opintoihin hakeutumisessa kuullaan myös oppilaiden huoltajia. Kouluissa toteutetaan yhteishaku, haku erityisopetuksena järjestettävään koulutukseen ja ohjataan hakemaan lisäopetukseen.

Lukioon pyrkivät oppilaat tekevät lukion ainevalinnat opinto-ohjaajan ohjauksessa.

Oppilaita, jotka pyrkivät valintakokeiden kautta toisen asteen oppilaitoksiin ohjataan valintakokeisiin valmistautumisessa.

Yhdeksäsluokkalaisille annetaan muistilista peruskoulun jälkeisten koulutukseen ja työhön liittyvien asioiden hoitamista varten (ns. Ysi-info). Oppilaille tiedotetaan kesän lisähaun infopäivästä, joka järjestetään Esedulla.

KONSULTAATIOT

Opinto-ohjaaja pyytää asiantuntija-apua päättöluokkalaisten jatko-opintoihin vaikuttavista asioista kuten terveydellisistä tekijöistä ja oppimisvaikeuksista. Tällöin opiskelijan asioita käsitellään anonyymisti. Näitä asiantuntijoita voivat olla esim. terveydenhoitaja, lääkäri, kuraattori, psykologi, erityisopettaja ja aineenopettajat, toisen asteen opinto-ohjaajat, etsivät nuoriso-ohjaajat ja työvoimahallinto.

Toisen asteen opinto-ohjaajat voivat tavata yksittäisiä opiskelijoita tarvittaessa jo kevään aikana. Tapaamisiin voi osallistua myös huoltaja ja esim. perusopetuksen opinto-ohjaaja.

TIEDONSIIRTO

Jokainen oppilas täyttää lomakkeen yhdessä huoltajansa kanssa keväällä ennen koulujen päättymistä. Lisäksi perusopetus siirtää opiskelun kannalta välttämättömät tiedot uuteen oppilaitokseen lain velvoittamalla tavalla koulujen alettua syksyllä. Syksyisin Mikkelissä järjestetään toisen asteen tiedonsiirtopäivä, jolloin opinto-ohjaajat ja erityisopettajat toimittavat tiedonsiirtolomakkeet toisen asteen oppilaitoksiin.

Oppimisen, koulunkäynnin ja opiskelun tuki

Yksilökohtainen tiedonsiirtopalaveri voidaan pitää keväällä ennen opintojen alkua. Kopiot henkilökohtaista opetuksen järjestämistä koskevat suunnitelmista (HOJKS), oppimissuunnitelmat sekä mahdolliset muut pedagogiset asiakirjat toimitetaan suoraan oppilaan jatko-opintopaikkaan, mikäli ne katsotaan opetuksen järjestämisen kannalta välttämättömiksi tiedoiksi.

Syksyllä toisen asteen oppilaitokset järjestävät tiedonsiirtopalaverin, jossa käydään läpi oppilaiden tiedonsiirtolomakkeet ja muut opiskelun järjestämisen kannalta välttämättömät tiedot.

Jos opiskelijan aloittaessa toisella asteella tarvitaan monialainen palaveri opiskelun tueksi, siihen voidaan kutsua edustajia myös perusopetuksen opettajista ja/tai oppilashuoltopalveluista (esim. koulupsykologi).

Oppimisen tuen asioissa noudatetaan koulutuslainsäädäntöä.

Yksilökohtainen oppilashuolto

Kuraattorien ja kouluterveydenhoitajien tiedonsiirto yhdessä oppilaan kanssa
Peruskoulun kuraattori ja/tai terveydenhoitaja pohtii 9. luokan kevätlukukaudella oppilaan kanssa siirtopalaverin tarvetta ja kysyy oppilaalta sekä tarvittaessa huoltajalta tähän luvan. Tässä yhteydessä työntekijä varmistaa oppilaan yhteystiedot sekä kertoo, että hän saa tiedon opiskelupaikasta opolta elokuussa koulutyöskentelyn alkaessa. Elokuussa peruskoulun työntekijä ottaa yhteyttä oppilaaseen ja sopii siirtopalaverin, jos se on tarkoituksenmukaista ja opiskelija tai huoltaja sitä edelleen toivoo. Peruskoulun kuraattori on yhteydessä toisen asteen kuraattoriin ja sopii siirtopalaverin ajankohdan. Terveystenhoitajat toimivat vastaavasti, mikäli tarpeen. Siirtopalaverissa vaihdetaan tarvittavat opiskelijan opiskelua sekä opiskeluhuoltoa tukevat tiedot ja sovitaan jatkosta.

Yksilökohtaisen oppilashuollon asioissa noudatetaan oppilas- ja opiskelijahuoltolakia.

OHJAUS 9. LUOKAN JÄLKEISENÄ KESÄNÄ

Yhteishaussa ilman koulutuspaikkaa jääneille ja muille ohjausta tarvitseville nuorille järjestetään kesällä opinto-ohjausta. Nuori ohjataan hakemaan opintoihin tai muihin palveluihin. Vaihtoehtoja ovat esimerkiksi yhteishaun lisähaku vapaaksi jääneille paikoille, ammatilliseen koulutukseen valmentava ja kuntouttava koulutus (VALMA) Esedulla tai työpajatoiminta. Peruskoulun opinto-ohjaaja ilmoittaa ilman opiskelupaikkaa jääneet opiskelijat etsivälle nuorisotyöntekijälle nuorisolain velvoittamalla tavalla. Ohjausta antavat oman peruskoulun opinto-ohjaajan lisäksi vastaanottavien koulujen opintotoimistot ja opinto-ohjaajat sekä Mikkelin Olkkarin opinto-ohjaaja, etsivät nuorisotyöntekijät ja työvoimahallinnon ammattilaiset.

[Vastaanottavan oppilaitoksen toiminta siirtymävaiheessa/Ohjaus ennen opintojen alkua/ Lukiot](#)

Vastuuhenkilöt:

Opinto-ohjaajat, ryhmänohjaajat, rehtorit, erityisopettajat, terveydenhoitajat, kuraattorit

- Tiedottaminen opiskelijaksi haluaville
- Tutustumistilaisuudet 8. luokkalaisille
- Tutustumispäivä 9. luokkalaisille
- Vierailut perusopetuksen opinto-ohjaustunneilla
- Vierailut yläkoulujen vanhempainilloissa
- Valintakirje ja infopaketti valituille
- Yhteydenpito lähettävään kouluun
- Lisähaku- ja info tarvittaessa
- Verkkoympäristöt
- Lukio-opintoihin tutustuminen ja sitoutuminen
- Kurssitarjotin
- Aine- ja kurssivalinnat
- Kannustaminen ja motivointi lukio-opintoihin sekä myönteinen orientoituminen

[Vastaanottavan oppilaitoksen toiminta siirtymävaiheessa/Ohjaus ennen opintojen alkua/ Ammatillinen koulutus](#)

Vastuuhenkilöt:

Opinto-ohjaajat, ryhmänohjaajat, erityisopetuksesta vastaavat opettajat, kuraattorit, terveydenhoitajat, opiskelijatutorit

Tiedottaminen opiskelijaksi haluaville

Esedu on the Road -kiertue (Etelä-Savon ammattiopisto)

8- ja 9-luokkalaisten tutustumispäivät
Taitaja9
Yläkoululaisten tutustumispäivä
Vierailut yläkoulujen vanhempainilloissa
Tiedottaminen alojen terveydentilasuosituksista ja -vaatimuksista (ns. SORA-alat)
Hakemiseen liittyvät asiat
Valintakokeet ja haastattelut
Yhteydenpito lähettävään kouluun
Lisähaku- ja info

4.5 SIIRTYMÄVAIHEET TOISELLA ASTEELLA

Lukiosta ammatilliseen koulutukseen siirtyminen

Lukiolainen keskustelelee ammatilliseen koulutukseen siirtymisestä opinto-ohjaajan kanssa, jonka kanssa laaditaan haku- ja siirtymissuunnitelma. Siirtyminen ammatilliseen oppilaitokseen tapahtuu useimmiten siten, että lukiolainen hakee koulutukseen toisen asteen yhteishaussa. Sen jälkeen, kun opiskelupaikka ammatillisessa koulutuksessa on varmistunut ja opiskelija on tehnyt lopullisen päätöksen ammatilliseen koulutukseen siirtymisestä, opiskelija jättää lukiolle kirjallisen eroilmoituksen, jonka jälkeen hänelle tulostetaan erotodistus (ks. seuraava kohta, keskeyttäminen toisella asteella).

Ammatillisesta koulutuksesta lukioon siirtyminen

Siirtyminen ammatillisesta koulutuksesta lukioon on harvinaista, mutta sitäkin tapahtuu. Näissä tapauksissa opiskelija monesti keskeyttää opinnot ammatillisessa perustutkinnossa ja hakeutuu Valma-koulutukseen tai suoraan yhteishaussa lukioon (SNO). Valma-koulutuksen aikana hän hakee yhteishaussa lukio-opintoihin.

4.6. KESKEYTTÄMINEN TOISELLA ASTEELLA

Lukio

Opiskelija keskustelelee keskeyttämispäätöksestä ensin opinto-ohjaajan kanssa, jonka kanssa laaditaan jatkosuunnitelma. Tavoitteena on se, että negatiivisia ja turhia keskeyttämisistä ei tule. Negatiivisella keskeyttämisellä tarkoitetaan sitä, että opiskelija ei keskeyttämisen yhteydessä siirry toiseen oppilaitokseen vaan jää "tyhjän päälle". Opiskelija täyttää eroilmoitus-lomakkeen ja palauttaa sen allekirjoitettuna (alle 18-vuotiaalla myös huoltajan allekirjoitus) opinto-ohjaajalle tai koulusihteerille. Rehtori tekee eropäätöksen. Koulusihteerin tekee tarvittavat merkinnät opiskelijarekisteriin, tiedottaa oppilaitoksen sisällä asiasta ja antaa erotodistuksen. Opinto-ohjaaja tekee ilmoituksen lukiokoulutuksen keskeyttävästä nuoresta etsivälle nuorisotyölle nuorisolain edellyttämällä tavalla. Ilmoitus tehdään puhelimitse ja/tai kirjallisesti.

Ammatillinen koulutus

Tilapäinen keskeyttäminen

Opiskelija voi keskeyttää opinnot tilapäisesti laillisten esteiden perusteella. Esteet ovat asevelvollisuus, äitiysloma tai sairausloma. Rehtori voi harkintaan perustuvasti myöntää myös tapauskohtaisesti tilapäisen keskeytyksen muun syyn perusteella. Tilapäisen keskeytyksen anomukseen liitetään aina suunnitelma opintojen loppuun viemisestä, kun opiskelija palaa opintoihin.

Eroaminen (Etelä-Savon ammattiopisto)

Ryhmänohjaaja ja/tai opinto-ohjaaja ja/tai kuraattori keskustelevat opiskelijan sekä alaikäisen opiskelijan osalta huoltajan kanssa mahdollisesta eroamisesta. Yleensä opiskelija päätyy eroamaan opinnoista, jos oppilaitos ei pysty

enää tarjoamaan hänelle opintoja, esimerkiksi opintoihin sitoutumattomuuden takia. Ennen eroamista opiskelijalle on tehty suunnitelmia opintojen edistämiseksi, mutta jostain syystä hän ei ole suunnitelmia noudattanut. Opiskelija täyttää eroilmoitus-lomakkeen ja palauttaa sen ryhmänohjaajalle. Ryhmänohjaaja ja/tai opinto-ohjaaja ja/tai kuraattori sekä alaikäisen kohdalla myös huoltaja allekirjoittavat eroilmoituksen. Eroilmoitukseen kirjataan eron syy, jonka opiskelija valitsee tarjolla olevista vaihtoehdoista. Ennen eroamista opiskelija ohjataan oppilaitoksen ulkopuoliselle taholle (esim. sosiaalitoimi, työvoiman palvelukeskukset, TE-toimistot tai kaupungin työpajat), joka ryhtyy selvittämään opiskelijan kanssa työllistymiseen vaadittavia toimenpiteitä tai muita keinoja saada opiskelijan asioita eteenpäin. Eronneesta opiskelijasta tehdään nuorisolain mukainen ilmoitus kotikunnan etsivälle nuorisotyöntekijälle.

Joskus opiskelija jättäytyy opinnoista pois ilman syytä. Tällaisessa tapauksessa opiskelijalle lähetetään kahden viikon poissaolon jälkeen Oletko eronnut -kirje. Jos opiskelijalta ei saada vastausta määräaikaan mennessä, hänet katsotaan eronneeksi. Näissäkin tapauksessa tehdään ilmoitus etsivään nuorisotyöhön.

Jos eronnut opiskelija haluaa myöhemmin hakeutua takaisin opintoihin, hän voi tehdä sen vapaamuotoisella hakemuksella. Jos kyseisellä alalla ei ole vapaita opiskelupaikkoja, hän hakee yhteishaussa.

Eroaminen (SNO)

Ryhmänohjaaja ja/tai kuraattori keskustelevat opiskelijan sekä alaikäisen opiskelijan osalta huoltajan kanssa mahdollisesta eroamisesta. Yleensä opiskelija päätyy eroamaan opinnoista, jos hän havaitsee, ettei ala ole hänelle sopiva tai oikea tai jos oppilaitos ei pysty enää tarjoamaan hänelle opintoja, esimerkiksi opintoihin sitoutumattomuuden takia. Ennen eroamista opiskelijalle on tehty rästiopinto- ja vaihtoehdoisia opintojen suorittamissuunnitelmia opintojen edistämiseksi, mutta jostain syystä hän ei ole suunnitelmia noudattanut. Opiskelija täyttää eroilmoitus-lomakkeen ja palauttaa sen hallintopäällikölle. Ryhmänohjaaja ja/tai kuraattori sekä alaikäisen kohdalla myös huoltaja allekirjoittavat eroilmoituksen. Eroilmoitukseen kirjataan eron syy, jonka opiskelija valitsee tarjolla olevista vaihtoehdoista. Ennen eroamista opiskelijan kanssa keskustellaan hänen tulevaisuuden suunnitelmistaan ja valinnoistaan. Eronneesta opiskelijasta tehdään nuorisolain mukainen ilmoitus kotikunnan etsivälle nuorisotyöntekijälle.

Joskus opiskelija jättäytyy opinnoista pois ilman syytä. Tällaisessa tapauksessa opiskelijalle annetaan suullinen varoitus ja tarvittaessa kirjallinen varoitus ja tehdään seurantailmoitus KELA:lle opintojen etenemättömyydestä. Jos opiskelija ei palaa opintojen pariin anna hyväksyttävää selvitystä poissaoloilleen, hänet kutsutaan seuraamustoimikunnan kuultavaksi, joka ratkaisee seuraamuksista. Mikäli hän ei saavu kuultavaksi, hänet katsotaan eronneeksi. Näissäkin tapauksessa tehdään ilmoitus etsivään nuorisotyöhön.

Määräaikainen erottaminen (Etelä-Savon ammattiopisto)

Oppilaitos voi erottaa opiskelijan määräaikaisesti opinnoista. Rehtori voi esittää määräaikaista erottamista esimerkiksi tapauksessa, jossa opiskelijalle on kertynyt selvittämättömiä poissaoloja liikaa ja opinnot eivät etene. Päätöksen määräaikaisesta erottamisesta tekee oppilaitokseen nimetty seuraamustoimikunta, jossa ovat edustettuina opiskeluhuolto, opetushenkilöstö, työelämä, opiskelijat sekä oppilaitoksen johto. Seuraamustoimikunta voi erottaa opiskelijan vain määräajaksi, enintään yhdeksi lukuvuodeksi. Ennen määräaikaisen erottamisen esittämistä tulee kuulla opiskelijaa ja alaikäisen kohdalla opiskelijan huoltajaa.

Määräaikainen erottaminen (Suomen Nuoriso-opisto)

Oppilaitos voi erottaa opiskelijan määräaikaisesti opinnoista. Rehtori tai vararehtori voi esittää määräaikaista erottamista jos, opiskelija on saamiensa suullisen ja kirjallisen varoituksen edelleen luvatta poissa opinnoista tai opinnot eivät etene. Päätöksen määräaikaisesta erottamisesta tekee oppilaitokseen nimetty seuraamustoimikunta, jossa ovat edustettuina opiskeluhuolto, opetushenkilöstö, työelämä, opiskelijat sekä oppilaitoksen johto. Seuraamustoimikunta voi erottaa opiskelijan vain määräajaksi, enintään yhdeksi lukuvuodeksi. Ennen määräaikaisen erottamisen esittämistä tulee kuulla opiskelijaa ja alaikäisen kohdalla opiskelijan huoltajaa.

4.7 TOISELTA ASTEELTA ETEENPÄIN

Lukiosta eteenpäin

Lukiolaiset

- tutustuvat lukion aikana laajasti ja monipuolisesti jatko-opiskelumahdollisuuksiin (ammattikorkeakoulut, yliopistot, toisen asteen ylioppilaspohjaiset linjat, ulkomaan vaihtoehdot)
- tekevät suunnitelman siitä, mille alalle ja mihin koulutusohjelmiin lukion jälkeen hakeutuvat
- varmistuvat siitä, että saavat luotettavan, ajantasaisen ja kattavan informaation suunnitelmien ja päätöksenteon tueksi
- osaavat tehdä käytännön hakemiseen vaadittavat toimenpiteet
- opiskelevat pääsykokeisiin tehokkaasti ja tuloksellisesti
- tiedostavat opiskelupaikan vastaanottoon ja jatko-opintojen aloittamiseen liittyvät käytännöt
- käyvät esittelemässä lukiossa sitä alaa, oppilaitosta ja koulutusohjelmaa, jossa lukion jälkeen opiskelevat

Ammatillisesta koulutuksesta eteenpäin

Ammatillisesta koulutuksesta valmistuvista opiskelijoista suurin osa hakeutuu työelämään. Opiskelijat saavat opintojen aikana työssäoppimisjaksoillaan luotua hyvät yhteydet työelämään, joten osa työllistyy suoraan yrityksiin, joissa ovat TOPP-jaksonsa suorittaneet. Osa opiskelijoista työllistyy muuten vapaille työmarkkinoille. Vaikeasti työllistyviä pyritään tukemaan jo opintojen loppuvaiheessa ja ohjataan Olkkarin tai TE-toimiston palvelujen piiriin.

Osa opiskelijoista hakeutuu heti opintojen päätyttyä opiskelemaan toista ammatillista perustutkintoa aikuiskoulutuksena tai ammattikorkeakouluopintoihin. Yksittäiset opiskelijat, käytännössä kahden tutkinnon suorittajista, hakevat yliopistoon.

5. TIEDONSIIRTOLOMAKKEIDEN MALLIT

Ohjaussuunnitelman liitteeksi on koottu eri siirtymävaiheissa käytettävät tiedonsiirtolomakkeiden mallit. Näihin tiedonsiirtolomakkeisiin on koottu kussakin siirtymävaiheessa lapsen ja nuoren kannalta tärkeitä huomioonotettavat asiat, mistä halutaan välittää tietoa hänen tulevaan oppilaitokseensa. Näillä lomakkeilla välitetään tärkeää lapsen ja nuoren opiskeluun ja elämään liittyvää tietoa eri opetuksen asteiden välillä.

Oppilastietojen tiedonsiirtolomake perusopetuksesta toiselle asteelle on lomake, joka on laadittu perusopetuksen ja toisen asteen oppilaitosten välisenä yhteistyönä. Siinä on otettu huomioon sekä lähettävän oppilaitoksen että vastaanottavan oppilaitoksen tärkeinä pitävät seikat nuoren oppimispolun tukemiseksi. Oppilas aloittaa lomakkeen täydentämisen koulunsa omon kanssa ja täydentää lomakkeen loppuun huoltajansa kanssa. Tämän jälkeen oppilas palauttaa allekirjoitetun lomakkeen opinto-ohjaajalleen, joka toimittaa sen edelleen nuoren tulevaan oppilaitokseen syyslukukauden alkaessa.

[Liite 1 Huoltajien terveiset luokanopettajalle ja saate/huoltajat](#)

[Liite 2 Esiopetuksesta ensimmäiselle luokalle -tiedonsiirtolomake/esiopettajat](#)

[Liite 3 Perusopetuksesta toiselle asteelle -tiedonsiirtolomake ja saate](#)

Hyvä eskarilainen ja eskarilaisen huoltaja!

On aika ottaa askel eteenpäin esiopetuksesta kouluun! Ensimmäiselle luokalle siirtyminen on tärkeä vaihe elämässä - kotoa ja eskarista saamillasi eväillä pärjää varmasti hienosti. Jotta tulevassa koulussasi tiedetään, mistä olet tulossa ja millainen eskarivuotesi on ollut, pyydämme huoltajaasi vastaamaan ohessa olevan lomakkeen kysymyksiin. Näin uudessa koulussasi olet jo valmiiksi vähän tuttu, kun jotain tiedetään jo ennestään. Miettikää yhdessä, mitä asioita, tulevan luokanopettajasi on hyvä tietää.

Lisäksi kerromme tässä vanhemmillesi muutamia asioita:

Opetus- ja oppilashuoltohenkilöstö saa antaa toisilleen koulunkäynnin asianmukaisen järjestämisen edellyttämät välttämättömät tiedot salassapitovelvollisuuden estämättä (Perusopetuslaki 40 §), esimerkiksi tuen tarve tai aiemmat tukimuodot, joiden toivotaan jatkuvan. Mikkelissä kuitenkin halutaan, että oppilaat ja huoltajat itse ovat tärkeimpiä siirtävävaiheen tiedonsiirtäjiä ja siksi käytössä on myös huoltajien tiedonsiirtolomake.

Huoltajien täyttämän lomakkeen lisäksi esiopettaja täyttää yhdessä huoltajien kanssa tiedonsiirtolomakkeen, jossa kerrotaan esiopetuksen terveiset koululle. Esiopettaja toimittaa lomakkeet tulevalle luokanopettajalle tiedonsiirtopalaverissa. Myös erityisopettaja, kuraattori, psykologi ja terveydenhoitaja lukevat tarvittaessa tiedonsiirtolomakkeen. Lomakkeet säilytetään ja hävitetään koulun arkistointiohjeiden mukaan.

Tarvittaessa on mahdollisuus myös yksilökohtaiseen tiedonsiirtopalaveriin. Palaverin järjestää esikoulu, josta lapsi on siirtymässä. Palaverissa voivat olla mukana kaikki oppilaan tuen kannalta tärkeät ihmiset, esim. neuvolan terveydenhoitaja, kiertävä erityislastentarhanopettaja, luokanopettaja, erityisopettaja ja/tai lasten kehityksen tukiyksikön työntekijä.

Perusopetuksen luokkien muodostamisessa otetaan huomioon pedagogiset tekijät. Tavoitteena on, että luokista tulisi hyvin toimivia, tasapainoisia ja turvallisia.

Hyvää matkaa ensimmäiselle luokalle!

Mikkelissä ___/___ 20___

Yhteistyöterveisin, entiset ja tulevat opettajasi

Päivitetty 6.6.2016

MIKKELIN KAUPUNKI

Huoltajien terveiset luokanopettajalle
Esioppilaan huoltajat täyttävät yhdessä lapsen kanssa

LUOTTAMUKSELLINEN

Lapsen nimi:
Huoltajien nimet:
Lapsi on taitava seuraavissa asioissa
Lapsi tarvitsee tukea ja harjoitusta
Lapsen odotukset koulun alkaessa
Huoltajien odotukset koulun alkaessa
Mitä oleellista haluaisitte kertoa lapsesta?

Lapsi osallistuuko 1. luokalla suomi toisena kielenä -opetukseen: kyllä ei

Osallistuuko lapsi uskonnon tai elämänskatsomustiedon opetukseen (rasti ruutuun)

Jos uskonnon, minkä uskonnon opetukseen? _____

Päiväys _____ . _____ 20____

Huoltajan allekirjoitus

Huoltajan allekirjoitus

Lomake päivitetty 13.5.2016

MIKKELIN KAUPUNKI

Esiopetuksesta ensimmäiselle luokalle –tiedonsiirtolomake
Esiopettaja täyttää yhdessä huoltajien kanssa

LUOTTAMUKSELLINEN

Lapsen nimi:	KUVA TAHAN
Esiopetusyksikkö:	
Esiopettajan yhteystiedot:	
Esiopettajan terveiset koululle Lapsen vahvuudet	
Lapsen kasvua ja oppimista edistäneitä työtapoja ja menetelmiä	
Lapsi tarvitsee vielä tukea ja harjoitusta	
Muuta huomioitavaa	

Päiväys _____

Huoltajan allekirjoitus

Huoltajan allekirjoitus

Esiopettajan allekirjoitus

Lomake päivitetty 13.5.2016

Hyvä ysiluokkalainen ja ysiluokkalaisen huoltaja!

On aika ottaa askel eteenpäin ja siirtyä jatko-opintoihin. Jatko-opintoihin siirtyminen on tärkeä vaihe elämässäsi - koulusta ja kotoa saamillasi eväillä pärjät varmastikin hienosti. Jotta tulevassa opiskelupaikassasi tiedetään, mistä olet tulossa ja mitä koulua käynyt, pyydämme sinua ja huoltajaasi vastaamaan ohessa olevan lomakkeen kysymyksiin. Näin sinun ei tarvitse uudessa koulussa kertoa kouluhistoriaasi monelle ihmiselle, kun jotain tiedetään jo ennestään.

Laittakaa paperille niitä asioita, jotka tulevan ryhmänohjaajasi ja opinto-ohjaajasi on hyvä tietää. Myös erityisopettaja, kuraattori ja terveydenhoitaja lukevat tarvittaessa tiedonsiirtolomakkeen.

Opetus- ja oppilashuoltohenkilöstö saa antaa toisilleen opiskelun asianmukaisen järjestämisen edellyttämät välttämättömät tiedot salassapitovelvollisuuden estämättä (Laki ammatillisesta koulutuksesta 43 §, Lukiolaki 32 §, Peruskoululaki 40§). Mikkelissä kuitenkin halutaan, että opiskelijat ja huoltajat itse ovat tärkeimpiä siirtymävaiheen tiedonsiirtäjiä.

Hyvää matkaa tulevaisuuteen!

Mikkelissä ___/___ 20___

Yhteistyöterveisin, entiset ja tulevat opinto-ohjaajasi

Päivitetty 13.5.2016

Mikkelin kaupungin perusopetus ja toisen asteen koulutus
 PERUSOPETUKSESTA TOISELLE ASTEELLE -TIEDONSIIRTOLOMAKE
 Oppilas ja huoltaja täyttävät

Lomakkeella siirretään oppilaan opetuksen kannalta välttämättömät tiedot uudelle opetuksen järjestäjälle. Tarkoituksena on tukea ja helpottaa opiskelijaa hänen siirtyessään uuteen opiskelupaikkaan. Tiedot eivät vaikuta opiskelijan arviointiin. Allekirjoituksella annamme luvan lomakkeella olevien tietojen siirtämiseen uuden oppilaitoksen käyttöön.

Opiskelijan nimi	Puhelinnumero
Opiskelijan osoite	Opiskelijan sähköpostiosoite
Postinumero	Postitoimipaikka
Huoltajan nimi	Huoltajan puhelinnumero
Huoltajan osoite	Huoltajan sähköpostiosoite
Postinumero	Postitoimipaikka
Huoltajan nimi	Huoltajan puhelinnumero
Huoltajan osoite	Huoltajan sähköpostiosoite
Postinumero	Postitoimipaikka
Peruskoulu, jossa oppilas on opiskellut	Peruskoulun opinto-ohjaaja / puh.
Peruskoulun erityisopettajat / puh. (jos opettanut sinua)	
Peruskoulun koulukuraattori / puh.	Koulupsykologi / puh. (jos olet käynyt tutkimuksissa)
Sinulle mieluisat oppiaineet peruskoulussa:	Oppiaineet, jotka ovat olleet sinulle vaikeita:
Oletko saanut tukiopetusta? Ei / Kyllä	Oletko saanut erityisopetusta? Ei / Kyllä
Missä oppiaineissa?	Missä oppiaineissa?
Onko sinulle tehty oppimissuunnitelma?	Miksi sinulle on tehty oppimissuunnitelma?
Millon oppimissuunnitelma on tehty?	
Jos sinulla on ainekohtainen oppimissuunnitelma, kerro missä oppiaineissa saat tehostettua tukea.	

Onko sinulle tehty HOJKS (henkilökohtaisen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma)? Milloin HOJKS on tehty?	Miksi sinulle on tehty HOJKS?
Jos sinulle on tehty HOJKS jossakin oppiaineessa/oppiaineissa, kerro missä aineissa sinulla on yksilöllistetty oppimäärä.	
Keskiarvosi viimeisestä todistuksesta: Kaikissa oppiaineissa: Lukuaineissa:	Mitkä ovat vahvuutesi?
Mistä olet kiinnostunut?	Mikä / Mitkä asiat ovat mahdollisesti vaikuttaneet elämääsi viime vuosina erityisen paljon?
Mihin asioihin toivoisit saavasi apua jatko-opinnoissa: ☐ keskittymisvaikeudet ☐ lukivaikeus, luetun ymmärtäminen ☐ kielellinen erityisvaikeus (esim. puheen tuottaminen ja ymmärtäminen) ☐ matematiikan pulmat ☐ vieraiden kielten oppiminen ☐ suomen kielen oppiminen ☐ muu oppiaine, mikä? ☐ opiskelutaidot ☐ opiskelumotivaatio ☐ erityisjärjestelyt kokeissa, millaiset? ☐ jännittäminen ☐ ryhmässä toimimisen taidot ☐ sosiaaliset taidot ☐ arjenhallinta (esim. aikatauluista kiinni pitäminen, unirytmii) ☐ oman toiminnan ohjaus ☐ itsehillintä ☐ yksinäisyys ☐ kiusaamiskokemukset ☐ pitkäaikaissairaus tai vamma, mikä? ☐ muu, mikä? _____	Muita lisätietoja opiskeluun tai henkilökohtaiseen elämään liittyvistä asioista:
Paikka _____ Aika ___/___ 20 ___	
Oppilaan allekirjoitus _____	Huoltajan allekirjoitus _____

Palautus omalle opinto-ohjaajalle _____ mennessä.

Lomake päivitetty 13.5.2016

OHJAUKSEN MONIAMMATILLINEN KOKONAISKUVA MIKKELISSÄ (luonnos 6.6.2016)

	Esiopetus	Siirtymävaihe		1.-2. luokka	Siirtymävaihe
<p>Kasvun ja kehityksen tukeminen</p> <p>Oppimisen ja opiskelun ohjaus</p> <p>Vastuuhenkilöt: LTO</p>	<p>Koululaiseksi kasvamisen: Päivittäisissä taidoissa harjaantuminen Keskittymisen ja pitkäjänteisyyden harjaantuttaminen Toisten huomioon ottaminen ja ryhmässä toimiminen Oman toiminnan ohjauksen harjaantuminen Ohjeiden noudattaminen ja sääntöjen oppiminen Ystävyyssuhteiden solmiminen</p> <p>Yhteydenpito huoltajien kanssa: keskustelut, vanhempainillat, yhteiset tapahtumat jne. Vanhemmuuden tukeminen ja perhetyö Tarvittaessa yhteistyö ELTO:n ja/tai koulun EO:n kanssa Varhainen puuttuminen ja tarvittavat jatkotoimenpiteet</p> <p>Yhteistyö neuvolan kanssa LKY:n kuraattori- ja psykologipalvelut Tarvittaessa oppilashuollon monialainen asiantuntijaryhmä LKY:n ja/tai neuvolan kanssa</p> <p>Kielellisen tietoisuuden herättäminen Matemaattisten valmiuksien harjaantuttaminen Motorisissa taidoissa harjaantuminen Omista tavaroista huolehtiminen Pieniä työtehtäviä Omien jälkien siivoaminen</p>	<p>Vastuuhenkilöt: LTO, ELTO, LO, RE, EO</p> <p>Esikoulusta kouluun</p> <p>Esiopetuksen tiedonsiirtolomake</p> <p>Vanhempien lomake</p> <p>Tiedonsiirtopalaverit</p> <p>Tukea tarvitsevien lasten tiedonsiirtopalaverit</p> <p>Kasvun kansio</p> <p>Kouluuntulotarkastus</p> <p>Tarvittaessa LKY:n psykologin koulukypsyystestit</p> <p>Tutustuminen kouluun - vanhemmat - lapset</p> <p>Kummioppilas- ja kummiluokkatoiminta</p>	<p>Kasvun ja kehityksen tukeminen</p> <p>Oppimisen ja opiskelun ohjaus</p> <p>Vastuuhenkilöt: LO</p>	<p>Yhteisten sääntöjen noudattaminen Ryhmän jäsenenä kasvamisen Keskittymisen ja pitkäjänteisen työskentelyn kehittäminen</p> <p>Yhteydenpito huoltajien kanssa EO:n testit kaikille ja mahdolliset jatkotoimenpiteet Oppimisen ja koulunkäynnin tuki: yleinen, tehostettu ja erityinen tuki</p> <p>Kouluterveydenhuollon tuki Tarvittaessa koulupsykologin tuki Kuraattorin tuki Tarvittaessa oppilashuollon monialainen asiantuntijaryhmä Tarvittaessa Perheneuvon tuki</p> <p>Vastuu itsestä ja omista tehtävistä Ryhmässä toimiminen Opiskelun perustaitojen hankkiminen ja vahvistaminen Vanhempainillat teemoittain</p> <p>Vierailut koulun ulkopuolisiin kohteisiin Eri ammatteihin tutustuminen Monikulttuurisuus ja suvaitsevaisuus</p>	<p>Vastuuhenkilöt: LO:t, EO</p> <p>Toiselta luokalta kolmannelle</p> <p>2.luokan keväällä / 3. luokan syksyllä: Vanhempainilta 3. luokan tavoitteista, vaatimuksista ja muutoksista</p> <p>Koulukohtaiset ainevalinnat Valinnaisaineet</p> <p>Erikoisluokille hakeminen</p> <p>Tiedonsiirtopalaveri (jos LO vaihtuu)</p>
<p>TOIMIJAT: HU = huoltaja, LTO = lastentarhanopettaja, ELTO = erityislastentarhanopettaja, LO = luokanopettaja, TH = terveydenhoitaja, PS = psykologi, KU = kuraattori, RE = rehtori, EO = erityisopettaja, KKA = koulunkäyntiavustaja, LKY = lasten kehityksen tukiyksikkö</p>					

3.-6. luokat		Siirtymävaihe
<p>Kasvun ja kehityksen tukeminen</p> <p>Vastuuhenkilöt: LO</p>	<p>Yhteisten sääntöjen mukainen toiminta Ryhmän jäsenenä kasvamisen ja kehittyminen Vastuu omista ja yhteisistä asioista (järjestäjän tehtävät, juhliin osallistuminen jne.)</p> <p>Yhteydenpito huoltajien kanssa</p> <p>EO:n testit kaikille ja mahdolliset jatkotoimenpiteet Oppimisen ja koulunkäynnin tuki: yleinen, tehostettu ja erityinen tuki</p> <p>Kouluterveydenhuollon tuki Tarvittaessa koulupsykologin tuki Kuraattorin tuki Tarvittaessa oppilashuollon monialainen asiantuntijaryhmä Tarvittaessa perheneuvon tuki</p> <p>Uusien oppiaineiden opiskelun ja läksyjen teon ohjaus Oman opiskelustrategian etsiminen, kehittäminen ja vahvistaminen Itsenäiseen työskentelyyn ja tietojen hankintaan harjaantuminen Vanhempainillat luokka-asteittain ajankohtaisista asioista esim. - koulukohtaiset ainevalinnat - uudet oppiaineet + opiskelutekniikka</p> <p>Vierailut koulun ulkopuolelle eri kohteisiin Ammatteihin tutustuminen Suvaitsevaisuus, monikulttuurisuus</p>	<p>Vastuuhenkilöt: LO, EO, OPO, RE, KU, TH, TOO</p> <p>Alakoulusta yläkouluun</p> <p>Tiedotus 6-luokkalaisille ja huoltajille - koulun valinta - yläkouluinfo - erikoisluokat ja valinta-kokeet - valinnaisaineet</p> <p>Tutustumiskäynnit</p> <p>Vanhempainilta</p> <p>Tiedonsiirtopalaverit</p> <p>Erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden tiedonsiirtopalaverit</p> <p>Tiedonsiirtolomake ja saatekirje</p> <p>Luokkien muodostaminen Uusien 7.luokkalaisten tutustuttaminen kouluun – tukioppilastoiminta</p> <p>Olkari-info 7. luokkalaisille (nuorisotoimi)</p>
<p>TOIMIJAT: HU = huoltaja, LO = luokanopettaja, OPO = opinto-ohjaaja, AO = aineenopettaja, TH = terveydenhoitaja, PS = psykologi, KU = kuraattori, RE = rehtori, EO = erityis-opettaja, KKA = koulunkäyntiavustaja, TOO = tukioppilaita ohjaava opettaja</p>		

	7. luokka	8. luokka	9. luokka	Siirtymävaihe
<p>Kasvun ja kehityksen tukeminen</p> <p>Vastuuhenkilöt: LOH, OPO, RE, KU, TH, PS</p> <p>Oppimisen ja opiskelun ohjaus</p> <p>Vastuuhenkilöt: AO, OPO, EO, LOH</p>	<p>Oppilaan hyvinvoinnin seuranta Luokanohjaaja tutustuu luokkansa oppilaisiin Yhteistyö kotien kanssa Tiedonsiirto aineenopettajille Luokanohjaajan tapaamiset Vanhempainillat Kasvatukselliset keskustelut Ryhmäytymispäivä Jatkuva ryhmäyttäminen Yhteistyö nuorisotoimen, Olkkarin ja seurakunnan kanssa Tukioppilaiden vertaistuki Oppilashuoltopalveluiden tuki Tarvittaessa oppilashuollon monialainen asiantuntijaryhmä Eri oppiaineiden opiskelun ohjaus Opiskelutaidot Oppimisen ja koulunkäynnin tuki* Henkilökohtaiset keskustelut Opiskelun seuranta Kansainvälisyys</p>	<p>Oppilaan hyvinvoinnin seuranta Yhteistyö kotien kanssa Jatkuva ryhmäyttäminen Luokanohjaajan tapaamiset Vanhempainilta Kasvatukselliset keskustelut Yhteistyö nuorisotoimen, Olkkarin ja seurakunnan kanssa Oppilashuoltopalveluiden tuki Tarvittaessa oppilashuollon monialainen asiantuntijaryhmä</p> <p>Eri oppiaineiden opiskelun ohjaus Opiskelutaitojen kertaus Oppimisen ja koulunkäynnin tuki* Opiskelun seuranta Kansainvälisyys</p>	<p>Kasvatukselliset keskustelut Oppilaan hyvinvoinnin seuranta Yhteistyö kotien kanssa Luokanohjaajan tapaamiset Yhteistyö nuorisotoimen, Olkkarin ja seurakunnan kanssa Oppilashuoltopalveluiden tuki Tarvittaessa oppilashuollon monialainen asiantuntijaryhmä</p> <p>Eri oppiaineiden opiskelun ohjaus Opiskelutaidot jatko-opintoja varten Oppimisen ja koulunkäynnin tuki: *yleinen, tehostettu tai erityinen tuki Opiskelun seuranta Kansainvälisyys</p>	<p>Vastuuhenkilöt: OPO, EO, KU, TH</p> <p>Perusopetuksesta toiselle asteelle</p> <p>Konsultaatiot</p> <p>Jatko-opintoihin hakeutuminen Lukion ainevalinnat</p> <p>Valintakokeeseen valmistautuminen</p> <p>Toimintaohjeet 9-luokan jälkeen</p> <p>Erityisen tuen tarpeessa olevien oppilaiden ohjaus</p> <p>Tiedonsiirtolomake perusopetuksesta toiselle asteelle</p>
<p>Jatko-opinnot ja ammatillinen suuntautuminen</p> <p>Vastuuhenkilöt: OPO</p>	<p>Valinnaisaineiden valinta Perusopetuksen merkitys jatko-opinnoille Itsetuntemus</p>		<p>Suomen koulutusjärjestelmä Itsetuntemuksesta päätöksentekoon Henkilökohtainen ohjaus Vanhempainilta Oman seudun koulutukseen tutustuminen ja Taitaja 9 Koulutuskokeilut Koulutukseen hakeutuminen Yhteishaku ja erillishaut Yhteiskunnan palvelut Etsivän nuorisotyön ja Olkkarin tuki tarvittaessa</p>	<p>Jälkiohjaus koulutuspaikkaa vailla oleville</p> <p>Lisähaun infopäivä ja lisähaku</p> <p>Etsivän nuorisotyön ja Olkkarin tuki tarvittaessa</p> <p>Oppilaitosten antama neuvonta</p>
<p>Työelämään tutustuttaminen</p> <p>Vastuuhenkilöt: OPO</p>	<p>Nuori työelämässä TET-jakso</p>	<p>Elinkeinoelämä TET-jakso Yhteistyö paikallisen työelämän kanssa Yrittäjyys</p>	<p>TET-jakso ja ammatillisen suuntautumisen selkeyttäminen Yhteistyö paikallisen työelämän kanssa Yrittäjyys Työelämä ja kesätyö</p>	<p>Tiedonsiirtopalaveri (pedagogiset asiat)</p> <p>Opiskeluhuollon tiedonsiirtopalaverit</p>
<p>TOIMIJAT: HU = huoltaja, OPO = opinto-ohjaaja, AO = aineenopettaja, TH = terveydenhoitaja, PS = psykologi, KU = kuraattori, RE = rehtori, EO = erityisopettaja, KKA = koulun-käyntiavustaja, LOH = luokanohjaaja, TOO = tukioppilaita ohjaava opettaja</p>				

2. aste LUKIOKOULUTUS

Siirtymävaihe/vastaanotta va oppi-laitos/ohjaus ennen opintojen alkua		Ohjaus opintojen alkuvaiheessa	Ohjaus opintojen etenemisvaiheessa	Ohjaus opintojen loppuvaiheessa	Siirtymävaihe
<p>Perusopetuksesta toiselle asteelle</p> <p>Vastuuhenkilöt: OPO, RO, RE, EO, TH, KU, PS</p> <p>Tiedottaminen opiskelijaksi haluaville Hakemiseen liittyvät asiat: valintakirje ja infopaketti valituille Yhteydenpito lähettävään kouluun Lisähaku- ja info tarvittaessa Verkkoympäristöt Messut</p> <p>Lukio-opintoihin tutustuminen Kurssitarjotin Aine- ja kurssivalinnat Vierailut yläkoulujen vanhempainilloissa</p> <p>Motivointi Omien kykyjen ymmärtäminen ja myönteinen orientoituminen</p>	<p>Oppimisen ja opiskelun ohjaus</p>	<p>Ryhmänohjaus</p> <p>Opinto-opas</p> <p>Kurssiopas Verkkoympäristöt Koulun käytänteet ja säännöt Oma opiskelutyyli ja -tekniikka Opiskelumotivaatio Opintososiaaliset edut Opiskelijan oikeudet ja velvollisuudet</p>	<p>Ryhmänohjaus Tavoitteiden asettelu Opintosuoritusten kertyminen YO -kirjoitussuunnitelma, tiedottaminen ja ilmoittautuminen</p>	<p>Opintosuoritusten kertyminen YO -kirjoituksista tiedottaminen ja ilmoittautuminen</p>	<p>Toiselta asteelta jatko-opintoihin</p> <p>Yhteydenpito tarvittaessa</p> <p>Olkkarin tuki tarvittaessa</p>
	<p>Yleissivistävän koulutuksen ja ammatillisen suuntautumisen ohjaus</p>	<p>Lukio-opintoihin perehdyttäminen</p> <p>Tiedotustilaisuudet opiskelijoille Vanhempainillat</p> <p>Kansainvälinen toiminta</p>	<p>Aine- ja kurssivalinnat Jatko-opintosuunnitelma Uraohjaus, ammatit, työelämä tietous Yrittäjyys Koulutusmessut, abipäivät Kansainvälinen toiminta Vanhempainillat Kesätyön haku</p>	<p>Jatko-opintoihin haku Uraohjaus Koulutusmessut, abipäivät Vanhempainillat Armeijan kutsunnat Jatko-opintoihin siirtyminen</p>	<p>Korkeakoulujen ja muiden oppilaitosten hakutoimistojen antama neuvonta</p>
	<p>Henkilökohtaisen kasvun ja kehityksen tukeminen</p>	<p>Ryhmäytyminen Opintoihin sitoutuminen Oma jaksaminen Opiskelijakunta Opiskelija- ja opettajatutorointi Harrastus- ja luottamustoiminta Opiskelijahuolto palveluiden tuki Tarvittaessa opiskeluhoollon monialainen asiantuntijaryhmä Olkkarin tuki tarvittaessa</p>	<p>Itsetuntemus Opiskelijahuolto palveluiden tuki Tarvittaessa opiskeluhoollon monialainen asiantuntijaryhmä Olkkarin tuki tarvittaessa</p>	<p>Itsetuntemus Itsenäisen päätöksenteon tukeminen Opiskelijahuolto palveluiden tuki Tarvittaessa opiskeluhoollon monialainen asiantuntijaryhmä Olkkarin tuki tarvittaessa</p>	

TOIMIJAT: HU = huoltaja, EO = erityisopettaja, OPO = opinto-ohjaaja, AO = aineenopettaja, TH = terveydenhoitaja, PS = psykologi, KU = kuraattori, RE = rehtori, ERVA = erityisopetuksesta vastaava, RO = ryhmänohjaaja

2. aste AMMATILLINEN KOULUTUS (Etelä-Savon ammattiopisto)

Siirtymävaihe/vastaanottava oppilaitos/ohjaus ennen opintojen alkua	Opintojen ohjaus alkuvaiheessa	Opintojen ohjaus etenemisvaiheessa	Opintojen ohjaus loppuvaiheessa	Siirtymävaihe	
<p>Perusopetuksesta toiselle asteelle</p> <p>Vastuhenkilöt: OPOT, RO, ERVA, KU, TH,</p> <p>Opiskelijatutorit</p> <p>Tiedottaminen opiskelijaksi haluaville Valintakokeet ja haastattelut Hakemiseen liittyvät asiat Yhteydenpito lähettävään kouluun Lisähaku ja info</p> <p>Esedu on the Road -kiertue Koulutusmessut Taitaja9 Tutustumispäivät 9. ja 8. luokkalaisille Vierailut yläkoulujen vanhempainilloissa</p> <p>Tiedottaminen alojen terveydentilasuosituksista ja –vaatimuksista</p> <p>Ohjaus- ja neuvontapalvelut käytettävissä jatkuvasti</p>	<p>Oppimisen ja opiskelun ohjaus</p>	<p>Opiskelijan opas Tutkinnon perusteet Koulun käytännöt ja säännöt Oma opiskelutyyli, opiskelumotivaatio Opintososiaalinen info HOPS, HOJKS, siirtotietojen hyödyntäminen Tarvittaessa ohjaus erityisopetukseen Opiskelijan oikeudet ja velvollisuudet</p>	<p>Tavoitteiden asettelu Opintojen kertyminen HOPS, HOJKS päivitykset Osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen Ohjaus valintojen tekemiseen HOPS:n mukaisesti</p>	<p>Opintojen kertyminen HOPS, HOJKS päivitykset</p> <p>Toiselta asteelta jatko-opintoihin tai työelämään</p> <p>Tutustumiskäynnit MAMKiin</p> <p>Muiden ammattikorkeakoulujen esittelyt</p> <p>NUVA-alan työllistymisvaihtoehdot</p>	
	<p>Ammatillisen suuntautumisen ohjaus</p>	<p>Työssäoppiminen ja ammattiosaamisen näytöt Osaamisalvalinnat Kahden tutkinnon opinnot Kansainvälinen toiminta</p>	<p>Uraohjaus, Topp Yrittäjyys Kansainvälinen toiminta Ammattiyhdistystoiminta Ammatilliset vanhempainillat Vierailut yläkoulujen vanhempainilloissa</p>	<p>Jatko-opintoihin haku Ura-ohjaus, Topp Uraklubi Eri työllistymisvaihtoehdot Työelämään/ jatko-opintoihin siirtyminen</p>	<p>RekryOn-messut</p> <p>Uraklubi (kohti työelämää)</p> <p>Yhteistyö Olkkarin, TE-toimiston ja työelämän kanssa</p>
	<p>Henkilökohtaisen kasvun ja kehityksen tukeminen</p>	<p>Ryhmäytyminen Opintoihin sitoutuminen, oma jaksaminen Tutustuminen opiskeluhooltoon Opiskelijatutor-toiminta Harrastus- ja luottamustoiminta Opiskelijayhdistystoiminta</p> <p>Opiskelijahuoltoapalveluiden tuki Tarvittaessa opiskeluhoollon monialainen asiantuntijaryhmä Olkkarin tuki tarvittaessa</p>	<p>Itsetuntemus Itsenäistyminen</p> <p>Opiskelijahuoltoapalveluiden tuki Tarvittaessa opiskeluhoollon monialainen asiantuntijaryhmä Olkkarin tuki tarvittaessa</p>	<p>Itsetuntemus Itsenäistyminen</p> <p>Opiskelijahuoltoapalveluiden tuki Tarvittaessa opiskeluhoollon monialainen asiantuntijaryhmä Olkkarin tuki tarvittaessa</p>	<p>Yhteistyö Olkkarin, TE-toimiston ja työelämän kanssa</p>
<p>TOIMIJAT: HU = huoltaja, EO = erityisopettaja, OPO = opinto-ohjaaja, AO = aineenopettaja, TH = terveydenhoitaja, PS = psykologi, KU = kuraattori, RE = rehtori ERVA = erityisopetuksesta vastaava, RO = ryhmäohjaaja</p>					

2. aste AMMATILLINEN KOULUTUS (Suomen Nuoriso-opisto)					
Siirtymävaihe/vastaanottava oppilaitos/ohjaus ennen opintojen alkua	Opintojen ohjaus alkuvaiheessa	Opintojen ohjaus etenemisvaiheessa	Opintojen ohjaus loppuvaiheessa	Siirtymävaihe	
<p>Perusopetuksesta toiselle asteelle</p> <p>Vastuuhenkilöt: RO, KU, TH, VRE Opiskelijatutorit</p> <p>Tiedottaminen opiskelijaksi haluaville Valintakokeet ja haastattelut Hakemiseen liittyvät asiat Yhteydenpito lähettävään kouluun Lisähaku ja info</p> <p>Tutustumispäivät 9. ja 8. luokkalaisille 9.luokkien opotunneilla markkinointitutorien Paukula esittelyt Vierailut yläkoulujen vanhempainilloissa</p> <p>Tiedottaminen alojen terveydentilasuosituksista ja –vaatimuksista</p> <p>Ohjaus- ja neuvontapalvelut käytettävissä jatkuvasti</p>	<p>Oppimisen ja opiskelun ohjaus</p>	<p>Opinto-ohjaus ja ammatillinen kasvu-opinnot Tutkinnon perusteet ja OPS Koulun käytännöt ja säännöt Luku- ja opiskelustrategiat -opinnot Opintososiaalinen info HOPS, HOJKS, siirtotietojen hyödyntäminen Tarvittaessa ohjaus erityisopetukseen Opiskelijan oikeudet ja velvollisuudet</p>	<p>Opinto-ohjaus ja ammatillinen kasvu-opinnot Tavoitteiden asettelu Opintojen kertyminen HOPS, HOJKS päivitykset Osaamisen tunnustaminen ja tunnustaminen Ohjaus valintojen tekemiseen HOPS:n mukaisesti</p>	<p>Opinto-ohjaus ja ammatillinen kasvu-opinnot Opintojen kertyminen HOPS, HOJKS päivitykset</p>	<p>Toiselta asteelta jatko-opintoihin tai työelämään</p> <p>Tutustumiskäynnit MAMKiin MAMKin yhteisöpedagogi- opiskelijoiden vierailut opistolle Muiden ammattikorkeakoulujen esittelyt NUVA-alan työllistymis- vaihtoehdot RekryOn–messut Yhteistyö Olkkarin, TE-toimiston ja työelämän kanssa</p>
	<p>Ammatillisen suuntautumisen ohjaus</p>	<p>Työssäoppiminen ja ammattiosaamisen näytöt Valinnaisten tutkinnon osien valinnat Kansainvälinen toiminta</p>	<p>Vierailut yläkoulujen vanhempainilloissa</p>	<p>Jatko-opintoihin haku Topp Eri työllistymisvaihtoehdot Työelämään/ jatko-opintoihin siirtyminen</p>	
	<p>Henkilökohtaisen kasvun ja kehityksen tukeminen</p>	<p>Opinto-ohjaus- ja ammatillinen kasvu -opinnot Ryhmäytyminen Opintoihin sitoutuminen, oma jaksaminen Tutustuminen opiskeluhooltoon Opiskelijatutor-toiminta Asuntolatoiminta Oppilaskuntatoiminta Opiskelijahuoltopalveluiden tuki Tarvittaessa opiskeluhoollon monialainen asiantuntijaryhmä Olkkarin tuki tarvittaessa</p>	<p>Opinto-ohjaus- ja ammatillinen kasvu -opinnot Itsetuntemus Itsenäistyminen Opiskelijahuoltopalveluiden tuki Tarvittaessa opiskeluhoollon monialainen asiantuntijaryhmä Olkkarin tuki tarvittaessa</p>	<p>Opinto-ohjaus- ja ammatillinen kasvu -opinnot Itsetuntemus Itsenäistyminen Opiskelijahuoltopalveluiden tuki Tarvittaessa opiskeluhoollon monialainen asiantuntijaryhmä Olkkarin tuki tarvittaessa</p>	
<p>TOIMIJAT: HU = huoltaja, TH = terveydenhoitaja, PS = psykologi, KU = kuraattori, RE = rehtori, VRE = vararehtori, RO = ryhmänohjaaja</p>					